

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

w pytaniach i odpowiedziach

Warszawa, 2014

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

**KRAJOWY
FUNDUSZ SZKOLENIOWY
W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH**

Poradnik FAQ

Warszawa, 2014

Poradnik jest adresowany do pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy zaangażowanych w redystrybucję środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz współpracujących z pracodawcami zainteresowanymi dofinansowaniem kształcenia ustawicznego osób pracujących. Poradnik zawiera prezentację najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi na temat przyznawania i wykorzystywania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w okresie pierwszych kilku miesięcy jego wdrażania (od 27.05.2014 r.).

© Copyright by Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, 2014
Wydawca: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
Departament Rynku Pracy
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa

Nakład: 900 egzemplarzy

Foto na okładce: © Rawpixelimages

Łamanie i druk: GEWIPOL Wojciech Sikora, Warszawa, ul. A. Krzywoń 6/88

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
2. Cele i podstawy prawne KFS.....	7
3. Rozdział środków KFS na województwa i ustalanie limitów dla powiatów	10
4. Środki KFS na tzw. działania dodatkowe: promocja, badania, konsultacje.....	12
5. Wykorzystanie środków KFS przez wojewódzkie urzędy pracy.....	15
6. Niewykorzystane limity środków KFS	17
7. Finansowanie z KFS działań realizowanych w danym roku kalendarzowym.....	20
8. Finansowanie z KFS działań trwających powyżej roku lub realizowanych na przełomie lat.....	22
9. Rozliczenie z pracodawcą środków KFS.....	25
10. Zakres wsparcia pracodawcy środkami KFS	31
11. Możliwości korzystania ze środków KFS przez określone grupy zawodowe	37
12. Instytucje szkoleniowe, których usługi mogą być finansowane z KFS....	41
13. Wkład pracodawcy i wysokość dofinansowania kształcenia z KFS.....	44
14. Wnioski pracodawców o przyznanie środków KFS.....	47
15. Umowy o finansowanie kształcenia ustawicznegoze środków KFS	49
16. Kontrola prawidłowości wykorzystania przyznanych środków KFS	52
17. Sprawozdawczość i badanie efektywności wsparcia	54
18. Obciążenie podatkiem VAT kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS.....	56
Wykaz aktów prawnych	59
Załącznik 1. <i>Wyciąg z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i>	61
Załącznik 2. <i>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego</i>	66

1.

Wprowadzenie

Nowelizacja ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*¹ od 27 maja 2014 roku wprowadziła nowy instrument polityki rynku pracy – Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS. Istotą tego rozwiązania jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Sposób obiegu środków KFS i tryb przyznawania tych środków na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców przez urzędy pracy określone zostały w rozporządzeniu wydanym na podstawie ww. ustawy². W szczególności rozporządzenie wyznacza szczegółowe procedury związane z obsługą wniosków pracodawców oraz umów w sprawie finansowania kształcenia ustawicznego.

Ani przepisy ustawy, ani przepisy rozporządzenia nie regulują jednak bezpośrednio wielu zagadnień związanych z KFS, pozostawiając spory obszar do uregulowania przez dyrektora powiatowego urzędu pracy w umowach zawieranych z pracodawcą. Mając zatem na względzie zasady racjonalności i gospodarności przy wydatkowaniu środków publicznych, do przestrzegania których zobowiązują przepisy ustawy o *finansach publicznych*³, urzędy pracy powinny pamiętać, aby wydatki były dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Pierwsze miesiące wdrażania Krajowego Funduszu Szkoleniowego przyniosły zarówno cenne doświadczenia, jak i szereg pytań oraz wątpliwości dotyczących

¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.) znowelizowana ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o *zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 598).

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* (Dz. U. poz. 639).

³ Art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

różnych aspektów jego funkcjonowania. Zgłaszane były one zarówno przez przedstawicieli powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy, jak i indywidualnych pracodawców, zainteresowanych skorzystaniem z tego instrumentu.

Niniejsza publikacja powstała zatem w odpowiedzi na potrzeby informacyjne podmiotów zaangażowanych w proces przyznawania i wykorzystywania Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Celem niniejszej publikacji jest udzielenie wsparcia pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy zaangażowanym w proces wdrażania KFS. Pozwoli ona również na popularyzację sprawdzonych w wyniku pierwszych doświadczeń rozwiązań systemowych i sposobów postępowania przy rozdziale i wykorzystywaniu środków KFS.

Na wstępie omówiono istotę KFS i cel jego wprowadzenia. Informacje te stanowią punkt wyjścia dla szczegółowych kwestii poruszanych w dalszej części publikacji. Podstawowy zakres publikacji stanowi uporządkowany tematycznie zbiór pytań i odpowiedzi dotyczących różnych aspektów funkcjonowania KFS.

2.

Cele i podstawy prawne KFS

KFS jest rozwiązaniem systemowym, adresowanym do pracodawców, wspomagającym przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności osób pracujących. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Przeznaczenie określonej kwoty środków publicznych na działania edukacyjne powinno poprawić niskie w Polsce, na tle krajów Unii Europejskiej, wskaźniki uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym. Niedopasowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy, dezaktualizacja wiedzy i umiejętności wobec wyzwań nowych technologii grozi ryzykiem bezrobocia.

W zarządzaniu środkami KFS biorą udział partnerzy społeczni, których składki stanowią źródło przychodów Funduszu Pracy i jego wydzielonej części, jaką stanowi KFS.

W znowelizowanej ustawie *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*:

- art. 69a i 69b mówi o utworzeniu i przeznaczeniu środków KFS,
- art. 109 ust. 2d-2n określa zasady podziału środków KFS,
- art. 22 ust. 1 i 4 pkt 3 i 4 określa zadania Rady Rynku Pracy,
- art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. h – i wskazuje zadania ministra właściwego do spraw pracy,
- art. 8 ust. 1 pkt 2a określa zadania samorządu województwa,
- art. 9 ust. 1 pkt 3c określa zadania samorządu powiatu.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*⁴ określa z kolei szczegółowy sposób i tryb przyznawania pracodawcom środków na kształcenie ustawiczne, w tym zakres informacji niezbędnych do sporządzenia wniosku o finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego oraz elementy umowy z pracodawcą.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* (Dz. U. poz. 639).

Ponadto, przepisy przejściowe, tj. art. 20 ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw⁵ wskazują wysokość środków KFS na 2014 rok, priorytety wydatkowania środków KFS na lata 2014-15, a także zadania Naczelnej Rady Zatrudnienia do czasu powołania Rady Rynku Pracy.

Zgodnie z tymi przepisami przejściowymi na rok 2014 zarezerwowano środki KFS w wysokości 40 mln zł oraz określono, że w latach 2014-2015 r. środki KFS są przeznaczone na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej. Natomiast od 2016 r. priorytety będą wskazywane co roku przez ministra właściwego do spraw pracy, po uzyskaniu opinii Rady Rynku Pracy.

Podstawowym przeznaczeniem KFS jest dofinansowanie – na wniosek pracodawcy – kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w firmie; skorzystać z tych środków może także sam pracodawca. Wnioski przyjmują i dofinansowanie realizują powiatowe urzędy pracy. Na te działania powiatowe urzędy pracy otrzymują 80% środków KFS w ramach przyznanych im limitów. Limity wynikają z kwot przeznaczonych na województwa w planie wydatków KFS na dany rok, który ustala minister właściwy do spraw pracy po zasięgnięciu opinii Rady Rynku Pracy (a w 2014 r. – Naczelnej Rady Zatrudnienia) i następnie rozdysponowanych na powiaty przez zarządy województw.

20% środków KFS tworzy tzw. rezerwę, pozostającą także do dyspozycji powiatowych urzędów pracy na finansowanie wniosków pracodawców. Te środki muszą być jednak wydawane zgodnie z priorytetami, które ustala corocznie Rada Rynku Pracy (w 2014 r. – Naczelna Rada Zatrudnienia). Na rok 2014 zdecydowano, że rezerwa KFS w pierwszej kolejności została przeznaczona na:

- a) sukcesywne zaspokajanie zapotrzebowania województw/powiatów, które będą wnioskowały o dodatkowe kwoty, przekraczające limit przyznanych środków,
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego w branżach/ zawodach, gdzie pracodawcy oferują miejsca pracy i jednocześnie zgłaszają trudności z zatrudnianiem pracowników: np. rezerwa zasili branżę transportową w zawodach: kierowcy ciężarówek, maszyniści kolejni PKP (CARGO),
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Ponadto środki KFS (w niewielkiej części, w 2014 r. w wysokości 1% funduszu) są przeznaczane na tzw. działania dodatkowe, takie jak: określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy, badanie efektywności wsparcia udzielonego

⁵ Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598).

ze środków KFS, promocja KFS, konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS. Środkami na działania dodatkowe dysponują powiatowe urzędy pracy w ramach przyznaných limitów oraz wojewódzkie urzędy pracy i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – w ramach podziału określonego przez ministra właściwego do spraw pracy po uzyskaniu opinii Rady Rynku Pracy, a w 2014 r. – Naczelnej Rady Zatrudnienia.

O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, tj. jednostki organizacyjne, chociażby nie posiadały osobowości prawnej, a także osoby fizyczne, jeżeli zatrudniają co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Nie ma znaczenia, czy jest to umowa na czas nieokreślony czy określony, a także czy na pełny etat, czy tylko na część etatu. Natomiast nie może skorzystać ze wsparcia środkami KFS osoba prowadząca działalność gospodarczą niezatrudniająca żadnego pracownika lub np. zatrudniająca wykonawców na podstawie umowy o dzieło.

Środki KFS przekazane pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji UE, stanowią pomoc *de minimis*, o której mowa we właściwych przepisach prawa UE dotyczących pomocy *de minimis* oraz pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie⁶.

⁶ rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352/1); rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352/9); ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.) i przepisy wykonawcze do tej ustawy.

3.

Rozdział środków KFS na województwa i ustalanie limitów dla powiatów

1. Według jakiego algorytmu są rozdzielane środki KFS?

Nie ma przyjętego algorytmu podziału środków KFS, natomiast są ustalone priorytety wydatkowania, wzór podziału środków i plan wydatkowania. Są one proponowane corocznie przez ministra właściwego do spraw pracy i przyjmowane po zaopiniowaniu przez Radę Rynku Pracy. Wzór podziału uwzględnia liczbę osób pracujących w województwach. Zgodnie ustalonym wzorem dzielona jest pula 80% środków KFS; pozostałe 20% stanowią środki rezerwy (po odjęciu niewielkiej części na działania MPiPS i wojewódzkich urzędów pracy, określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*).

Wzór dotyczy tylko podziału środków KFS na województwa. Dalszego podziału na powiaty dokonuje zarząd województwa, biorąc pod uwagę priorytety ogólnokrajowe, a także zapotrzebowanie zgłaszane przez powiaty. Ostateczna decyzja co do sposobu podziału środków KFS wewnątrz województwa należy do zarządu województwa.

Informacja o priorytetach KFS na dany rok, wzorce podziału środków, jak i o kwotach podziału środków przypadających na każde województwo jest publikowana corocznie na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Publikowana jest również wysokość 20% rezerwy KFS, o której przeznaczeniu decyduje Rada Rynku Pracy, wskazując priorytety jej wydatkowania.

Także na stronie MPiPS są publikowane kwoty pozostające do dyspozycji każdego wojewódzkiego urzędu pracy na działania określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, tj. na badania zapotrzebowania na zawody, konsultacje, promocje, badania efektywności wydatkowania środków KFS.

2. Jak wygląda procedura rozdziału środków KFS? Na jakim etapie tej procedury powiatowy urząd pracy otrzymuje środki KFS do dyspozycji?

Kwestię podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego pomiędzy powiaty reguluje art. 109 ust. 2j - 2n ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Do podziału na powiaty (w ramach limitów) pozostaje praktycznie 80% środków KFS z puli określonej na dany rok. W oparciu o informację o wysokości środków KFS ujętych w planie podziału KFS na województwa oraz o priorytetach ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy (w porozumieniu z Radą Rynku Pracy) na dany rok, dostępną na stronie internetowej MPiPS, zarząd województwa dokonuje podziału środków KFS na powiaty (określa w planie wysokość KFS dla powiatów), na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez samorządy powiatów (informacja o priorytetach, podziale KFS i planie wydatków na dany rok jest również przekazywana do marszałków województw pisemnie).

Następnie marszałek przekazuje informację o dokonanej podziale KFS na powiaty do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej i minister na tej podstawie ustala limity dla poszczególnych powiatów. Określone w limicie dla powiatu środki, na wniosek starosty, minister przekazuje sukcesywnie na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu powiatu. Powiatowy urząd pracy może dysponować środkami KFS po wpłynięciu ich na wspomniany wyżej rachunek samorządu powiatu.

3. Kiedy powiatowy urząd pracy może zgłosić do MPiPS zapotrzebowanie na środki KFS? Czy może to zrobić już po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku pracodawcy, czy też po podpisaniu umowy z pracodawcą?

Przepisy dotyczące Krajowego Funduszu Szkoleniowego nie precyzują kiedy powiatowy urząd pracy powinien wystąpić o przelanie na jego konto środków KFS. Środki te są dostępne od momentu poinformowania przez MPiPS starostów o przyznanych limitach na dany rok. Następnie starostowie występują o konkretne kwoty sukcesywnie w miarę pojawiających się potrzeb. O właściwym momencie decyduje indywidualnie każdy powiatowy urząd pracy. Zapotrzebowanie na środki KFS należy składać na adres Biura Budżetu i Finansów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa).

4.

Środki KFS na tzw. działania dodatkowe: promocja, badania, konsultacje

1. **Jaki jest sposób dystrybucji środków KFS przeznaczonych na działania wymienione w art. 69a ust. 2 pkt. 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i czy mają być one w jakikolwiek sposób monitorowane?**

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone na działania wymienione w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* dzielone są następująco:

- w przypadku powiatowego urzędu pracy: limit środków KFS, który zostaje przyznany powiatowemu urzędowi pracy obejmuje zarówno środki na zadania określone w art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy, jak również środki na zadania dodatkowe, określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy; oznacza to, że w ramach limitu powiatowy urząd pracy finansuje określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy, badanie efektywności udzielonego wsparcia ze środków KFS, promocję KFS oraz konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS; o tym jaką część z tego limitu powiatowy urząd pracy przeznaczy na powyższe działania decyduje sam urząd, jednak wydatki na działania własne PUP (art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy) nie powinny dominować nad finansowaniem kosztów kształcenia ustawicznego pracodawcom. O konkretne kwoty na wszystkie zadania finansowane z KFS przez powiatowy urząd pracy starosta występuje do MPiPS w miarę potrzeb;
- w przypadku wojewódzkiego urzędu pracy: zgodnie z art. 109 ust. 2g-2i ustawy, z całej puli środków KFS na dany rok, minister właściwy do spraw pracy wydziela ustaloną część do wykorzystania – na poziomie centralnym i w województwach; ta kwota przeznaczona jest na promocję KFS, konsultacje i poradnictwo dla pracodawców, badanie zapotrzebowania na zawody, badanie efektywności udzielonego wsparcia (są to wydatki, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt. 2-5 ustawy). Informacja o podziale środków KFS jest corocznie publikowana na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Informacja o podziale środków KFS

na województwa, w tym o przyznanych limicie na działania określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy jest również przekazywana do marszałków województw pisemnie.

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego są środkami Funduszu Pracy, a więc rozliczanie i monitorowanie ich wydatkowania podlega takim samym zasadom i procedurom jak pozostałe środki Funduszu Pracy.

2. **Art. 109 ust. 2i ustawy określa sposób przekazywania środków na realizację działań finansowanych w ramach KFS – czy wyodrębniony rachunek bankowy samorządu województwa powinien być rachunkiem przeznaczonym wyłącznie na finansowanie zadań wymienionych w art. 69a ust. 2 pkt. 2-5, czy może to być dotychczasowy rachunek bankowy, na który przekazywane są środki Funduszu Pracy przyznane na finansowanie zadań samorządu województwa?**

Nie ma potrzeby wyodrębniać oddzielnego konta bankowego dla środków, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Dotychczasowy rachunek bankowy samorządu województwa, na który przekazywane są środki Funduszu Pracy jest całkowicie wystarczający. KFS jest częścią Funduszu Pracy i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie przygotowało żadnych specjalnych procedur związanych z przekazywaniem jego środków. Obsługa odbywa się na dotychczasowych zasadach.

3. **W jaki sposób przekazywane są środki KFS do powiatowych urzędów pracy z przeznaczeniem na finansowanie działań określonych w art. 69a ust 2 pkt 2-5 ustawy?**

Środki KFS, którymi dysponują samorządy powiatowe na działania określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* mieszczą się w kwocie limitu, ustalonego na podstawie podziału dokonanego przez zarząd województwa.

Zgodnie z art. 109 ust. 2l ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* kwoty tych środków na finansowanie działań, o których mowa w art. 69a ust. 2 ustawy, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, są przekazywane (w ramach limitów) przez ministra właściwego do spraw pracy na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu powiatu, w wysokościach określanych we wnioskach powiatów, stosownie do potrzeb.

4. **Czy PUP-y mogą przeprowadzić samą promocję, jeśli się nie zgłosiły do nich żadne firmy?**

Podział przyznanej puli limitu środków KFS zależy od powiatowego urzędu pracy i stanowi jego suwerenną decyzję. Należy jednak pamiętać, że celem KFS jest wsparcie pracodawców inwestujących w kształcenie ustawiczne pracowników, zatem środki pozostawione na działania własne powiatowego urzędu pracy (wskazane w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy) powinny stanowić niewielką część przyznanego limitu. W 2014 roku, ze względu na nowość wprowadzonego rozwiązania, w przypadku braku zainteresowania pracodawców środkami KFS, powiatowe urzędy pracy mają prawo przeznaczyć przyznane limitem środki w wysokości potrzebnej na działania promocyjne, pamiętając o konieczności racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi. Jednakże wydatki promocyjne nie powinny w 100% absorbować przyznanych limitów KFS.

5. Jakie działania promocyjne można finansować z KFS?

Katalog działań promocyjnych jest katalogiem otwartym. Takie formy promocji, jak: przygotowanie długopisów, notatników, spoty, informacje na billboardach, spotkania promocyjne, konferencje itp. mieszczą się w kategorii działań promocyjnych. Jednak wydatkując środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego na działania promocyjne należy kierować się zasadami racjonalności i szczególnej dbałości.

6. Czy w ramach art. 69a ust. 2 pkt 2-5 można pokryć koszty związane z zatrudnieniem pracowników prowadzących np. konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z funduszu?

Na podstawie art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* można pokryć m.in. wydatki na konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS. Mogą to być koszty organizowania spotkań dla pracodawców dotyczące korzystania ze środków KFS, takie jak np. poradnictwo jak wypełnić wnioski o dofinansowanie, jak określić potrzeby szkoleniowe w firmie, jak rozliczać środki KFS itp.

Środki, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* nie są przeznaczone na wynagrodzenia pracowników wojewódzkiego/powiatowego urzędu pracy zatrudnionych przy obsłudze KFS, natomiast można sfinansować zlecenie zewnętrznej firmie zadań w zakresie promocji, badań, konsultacji i poradnictwa.

5.

Wykorzystanie środków KFS przez wojewódzkie urzędy pracy

- 1. Czy w ramach przyznanych środków możliwe jest zlecenie przez wojewódzki urząd pracy przeprowadzenia badania określającego zapotrzebowanie na zawody na lokalnym rynku pracy?**

Z art. 69a ust. 2 pkt. 2 oraz ust. 3 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wynika, że jest możliwe finansowanie określania zapotrzebowania na zawody na rynku pracy. Oznacza to, że wojewódzki urząd pracy może, w ramach przyznanych mu środków KFS, zlecić tego typu badanie.

- 2. Jeśli zostanie zlecone przeprowadzenie badania zapotrzebowania na zawody, to czy musi ono dotyczyć wyłącznie zapotrzebowania na zawody w grupie wieku 45 lat i więcej?**

W żadnym z przepisów ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, czy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie ma wymogu, aby działania związane z określaniem zapotrzebowania na zawody na rynku pracy ograniczać do jakiejkolwiek konkretnej grupy społecznej lub wiekowej. Jednak biorąc pod uwagę zapis w przepisach przejściowych (art. 20 ustawy *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw*) w latach 2014-2015 badanie zapotrzebowania na zawody powinno koncentrować się na ofercie dla grupy osób w wieku 45+. W kolejnych latach badanie takie powinno uwzględniać priorytety wydatkowania KFS.

- 3. Czy jest wzór wniosku o przekazanie środków dla WUP na działania określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 czy odbywa się to za pośrednictwem zwykłego pisma urzędowego?**

Nie opracowano odrębnego wniosku o przekazanie środków KFS dla wojewódzkich urzędów pracy. Marszałek województwa powinien o te środki wystąpić

pismem kierowanym na adres Biura Budżetu i Finansów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa).

4. Na jakie działania realizowane przez wojewódzki urząd pracy mogą być przeznaczone środki Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 7a pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy?

Środki Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 7a pkt 3 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, przyznawane są w ramach umowy zawartej między ministrem właściwym do spraw pracy a zarządem województwa. Mogą one być przeznaczone bezpośrednio na finansowanie działań związanych z obsługą Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wojewódzkim urzędzie pracy. Nie mogą natomiast służyć do finansowania zadań określonych w art. 69a ust 2 pkt 2-5 ustawy, tj. badania potrzeb szkoleniowych, oceny efektywności KFS, działań promocyjnych i konsultacji dla pracodawców, na które wojewódzkie urzędy pracy otrzymują odrębnie środki KFS.

W szczególności środki Funduszu Pracy na obsługę KFS mogą być wydatkowane na pokrycie kosztów administracyjno-biurowych. Mogą to być koszty materiałów biurowych, koszty przeprowadzania procedury zlecenia opracowania materiałów promocyjnych, koszty przygotowania umów na badania efektywności, czy też na przeprowadzanie kontroli zawartych umów itp.

6.

Niewykorzystane limity środków KFS

- 1. Czy kwota z przyznanego w ramach KFS limitu, na zaangażowanie której powiatowy urząd pracy nie posiada wniosków od pracodawców do dnia 31 października 2014 r., powinna zostać zgłoszona jako kwota niemożliwa do wykorzystania w roku 2014?**

Informacja z powiatów o braku możliwości wykorzystania określonych kwot z przyznanego limitu, o której mowa w § 4 rozporządzenia *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* powinna być przekazana przez marszałka do Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do 31 października. Również do 31 października marszałek może wystąpić z wnioskiem o zmniejszenie limitów środków KFS na powiaty, pismem skierowanym na adres Departamentu Funduszy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa), o ile nie widzi perspektyw wydatkowania całej kwoty ustalonej w limicie.

- 2. Na jakiej podstawie marszałek województwa może stwierdzić brak możliwości wykorzystania limitów na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS, jeżeli informacja dotycząca zapotrzebowania na w/w środki obejmie tylko środki KFS związane z kształceniem ustawicznym, nie uwzględniając przy tym działań dodatkowych, ujętych w art. 69a ust 2 pkt. 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy?**

Paragraf 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* mówi o konieczności poinformowania ministra właściwego do spraw pracy o braku wniosków pozwalających wykorzystać limit przyznany na województwo. Z przyznanego limitu można finansować jednak zarówno działania wymienione w art. 69a ust. 2 pkt 1 (obsługa wniosków pracodawców), jak i działania z art. 69a ust. 2 pkt 2-5 (działania własne powiatowego urzędu pracy) ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach*

rynku pracy. Oznacza to, że informacja dotycząca możliwości niewykorzystania przyznanego limitu dotyczy nie tylko niewykorzystania środków przeznaczonych na realizację wniosków pracodawców, ale również środków przeznaczonych na działania własne powiatowego urzędu pracy.

- 3. Czy powiatowe urzędy pracy mogą zgłaszać zapotrzebowanie do wojewódzkiego urzędu pracy przez cały rok, czy np. jednorazowo w wyznaczonym przez wojewódzki urząd pracy terminie lub do 31 października każdego roku? Czy zgłoszone zapotrzebowanie po 31 października wojewódzki urząd pracy powinien rozpatrywać awansem na przyszły rok czy zwrócić do powiatowego urzędu pracy z informacją, że środki będą w przyszłym roku?**

Powiatowe urzędy pracy zgłaszają przewidywane zapotrzebowanie na środki z KFS jednorazowo, najlepiej w IV kwartale danego roku, aby wojewódzki urząd pracy mógł oszacować potrzeby finansowe powiatów, a zarząd województwa dokonać podziału zaplanowanych dla województwa środków na powiaty i wystąpić do MPiPS o limity na rok następny.

Po ogłoszeniu przez MPiPS wysokości kwot KFS przyznanych na województwa, zarząd województwa (na podstawie tych zgłoszeń) dzieli pulę środków KFS na poszczególne powiaty, a Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przekazuje sukcesywnie środki samorządom w odpowiedzi na zapotrzebowanie bieżące (wnioski) starostów.

Nie należy rozpatrywać „awansem” wniosków wpływających po 31 października, jeśli dotyczą dofinansowania kształcenia ustawicznego rozpoczynającego się w roku następnym, ponieważ priorytety wydatkowania środków KFS są ustalane corocznie i w kolejnym roku mogą ulec zmianie. Wyjątek stanowi zapis w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* mówiący o przeznaczeniu środków KFS w latach 2014-2015 na działania wspierające kształcenie ustawiczne osób pracujących w wieku 45+.

- 4. W ramach przyznanego limitu KFS zawarto umowę o finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne dla 5 pracowników. Niestety, w początkowym etapie realizacji umowy okazało się, że wskazane przez pracodawcę osoby powyżej 45 roku życia posiadają przeciwwskazania zdrowotne do podjęcia kształcenia. Czy zatem jest możliwe przeznaczenie uwolnionych środków KFS na inne działania typu: promocja KFS lub określenie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy?**

Jeżeli powiatowemu urzędowi pracy pozostały niewykorzystane środki (np. uwolnione z przeformułowanego wniosku), które równocześnie nie zostały zgłoszone do marszałka województwa jako niemożliwe do wykorzystania, nie ma przeciwwskazań, aby móc je wykorzystać na działania własne powiązane z Krajowym Funduszem Szkoleniowym.

7.

Finansowanie z KFS działań realizowanych w danym roku kalendarzowym

- 1. W jakim terminie od dnia zawarcia umowy pomiędzy pracodawcą a starostą powinna nastąpić wypłata środków na konto pracodawcy? Czy termin ten powinien zostać uzależniony w umowie od terminu zapłaty za szkolenie?**

Zarówno przepisy ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jak i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie regulują kwestii terminu przekazania środków na konto pracodawcy, pozostawiając tę kwestię do decyzji starosty. Termin ten powinien być skorelowany z terminem zapłaty za usługę w zakresie kształcenia ustawicznego. Przy określaniu tego terminu należy jednak wziąć pod uwagę czas, jaki potrzebny będzie MPiPS na przekazanie środków na konto powiatu.

- 2. Jeżeli pracodawca dostanie środki KFS w danym roku, czy obowiązkowo on lub pracownik musi jeszcze w tym roku rozpocząć studia, szkolenia lub egzaminy?**

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przyznawane są na dany rok budżetowy. Oznacza to, że działania o których sfinansowanie występowano, muszą zostać rozpoczęte w roku, na który zostały przyznane środki. O sfinansowanie szkoleń czy egzaminów, które planowane są na rok przyszły, należy wystąpić z wnioskiem w przyszłym roku.

- 3. Czy ze środków KFS może być sfinansowane szkolenie, które rozpoczęło się wcześniej niż została zawarta umowa między urzędem pracy a pracodawcą?**

Przepisy nie regulują bezpośrednio kwestii finansowania ze środków KFS kształcenia, które już się rozpoczęło przez zawarciem umowy między starostą

i pracodawcą (czy nawet przed złożeniem wniosku przez pracodawcę). Należy jednak przyjąć, że pracodawca może złożyć wniosek o sfinansowanie jeszcze nie rozpoczętej formy kształcenia ustawicznego. Jednakże wyjątkowo w roku 2014, ze względu na fakt, że KFS jest nowym instrumentem wprowadzonym przez znowelizowaną ustawę o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w maju 2014 r. dopuszcza się finansowanie tych szkoleń, które rozpoczęły się przed złożeniem wniosku i podpisaniem umowy z pracodawcą. Oznacza to, że ze środków KFS można było sfinansować na wniosek pracodawcy działania w obszarze kształcenia ustawicznego, które zostały rozpoczęte po dniu 27 maja 2014 roku, tj. po dniu wejścia w życie znowelizowanej ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

4. Czy można sfinansować kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, które się zakończyło przed dniem złożenia wniosku i podpisaniem umowy?

Mimo, że przepisy nie regulują bezpośrednio tej sytuacji, niemożliwe jest finansowanie z KFS kształcenia ustawicznego w przypadku, gdy zostało już ono zakończone. Kwestią problemową bowiem pozostaje w tym przypadku wymóg zawarcia umowy pomiędzy pracodawcą a uczestnikiem kształcenia (art. 69b ust. 3 ustawy o *promocji zatrudnienia (...)*), która określi prawa i obowiązki stron. W powyższym przypadku byłaby to umowa zawarta po zakończeniu kształcenia ustawicznego, a więc bezprzedmiotowa.

8.

Finansowanie z KFS działań trwających powyżej roku lub realizowanych na przełomie lat

1. Jakie są regulacje dot. możliwości zaciągania przechodzących na rok następny zobowiązań związanych z realizacją zadań w ramach KFS?

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie zawiera odrębnych przepisów regulujących kwestie możliwości zaciągania przechodzących na rok następny zobowiązań związanych z realizacją zadań w ramach KFS. W tym przypadku należy stosować się do zapisów art. 109 ust. 10 ustawy o *promocji zatrudnienia (...)*, który mówi, iż „organy zatrudnienia oraz ochotnicze hufce pracy mogą zawierać umowy, porozumienia i udzielać zleceń dotyczących realizacji programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy, powodujących powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na dany rok kalendarzowy, a łącznie z zobowiązaniami wynikającymi z realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej do wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw pracy. Zobowiązania te obciążają kwotę (limit) środków Funduszu Pracy ustaloną na rok następny”.

Przywołany przepis po pierwsze – umożliwia urzędowi pracy zaciąganie zobowiązań wieloletnich, po drugie zaś – stanowi, że płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich są wydatkami korzystającymi z pierwszeństwa. Oznacza to np., że istnieje możliwość zawarcia pomiędzy starostą a pracodawcą umowy dotyczącej zobowiązania dofinansowania kształcenia ustawicznego trwającego dłużej niż jeden rok. W takim przypadku, zgodnie z przywołaną wyżej zasadą, kwoty zaciągniętych zobowiązań powinny być finansowane w pierwszej kolejności, w ramach środków KFS (limitów) ustalonych na rok następny.

2. Czy powiatowy urząd pracy nie mając przyznanego limitu środków FP na finansowanie zadań określonych w art. 69a ust.2 ustawy na kolejne lata może zawierać umowy z pracodawcami będące gwarancją

przyznania środków z KFS na pokrycie kosztów studiów podyplomowych za kolejne semestry mogące kończyć się później jak w roku następnym?

W przypadku, w którym pracodawca wnioskuje o dofinansowanie np. kosztów studiów podyplomowych trwających dłużej niż jeden rok, zastosowanie będą miały przepisy art. 110 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, zgodnie z którym w sprawach z zakresu gospodarki funduszami celowymi nieuregulowanych w tejże ustawie stosuje się odpowiednio przepisy zawarte w ustawie o *finansach publicznych*. Oznacza to, że istnieje możliwość zawarcia pomiędzy starostą a pracodawcą umowy o dofinansowanie szkolenia podyplomowego trwającego dłużej niż jeden rok.

3. Czy pracodawca, który w danym roku (np. 2014) złożył wniosek o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego ze środków KFS i wskazał we wniosku termin realizacji działania do końca następnego roku (np. 2015) może wydatkować środki w następnym roku (tj. 2015), jeśli przełane one zostaną przez powiatowy urząd pracy w roku złożenia wniosku (tj. 2014)?

Przekazywane pracodawcom przez urzędy pracy środki w ramach limitów przyznanych na dany rok budżetowy na zadania realizowane w ramach KFS w danym roku powinny być wydatkowane w tym roku, na który zostały przyznane.

W przypadku form kształcenia ustawicznego obejmujących więcej niż jeden rok, środki mogą być przekazywane w transzach, w okresie obejmującym kilka lat. Wówczas terminy przekazywania środków KFS powinny być zgodne z harmonogramem ustalonym przez strony i zawartym w umowie podpisywanej przez starostę i pracodawcę. Daty przekazywania transz środków powinny być tak dostosowane, aby płatności wynikające z faktur za szkolenia/ studia podyplomowe trwające dłużej niż 1 rok bądź odbywające się na przełomie roku, mogły być dokonane w danym roku, w ramach ustalonego na ten rok limitu środków na finansowanie zadań w ramach KFS.

W sytuacji, gdy instytucja oferująca kształcenie ustawiczne wymaga jednorazowej płatności i jest ona dokonywana przez pracodawcę w pierwszym roku działań szkoleniowych (np. 2014), starosta może przekazać pracodawcy w tym roku całą należność za kształcenie trwające na przełomie dwóch lat (tj. 2014 i 2015), zgodnie z ustalonym przez strony umowy harmonogramem płatności, w ramach limitu KFS ustalonego dla starosty na pierwszy rok działań szkoleniowych (tj. 2014).

W przypadku gdy pracodawca dokonuje płatności instytucji szkoleniowej (całość lub część ogólnej kwoty zapisanej w umowie) w następnym roku (tj. 2015),

starosta przekazuje pracodawcy środki w następnym roku (tj. 2015) w ramach limitu środków KFS przyznanego na rok następny (tj. 2015).

4. Co w przypadku, gdy jest realizowane kształcenie ustawiczne w postaci studiów podyplomowych – jak ma wyglądać finansowanie tej formy? Czy może być płatność uregulowana z góry, tzn. za dwa semestry, czy każdorazowo za dany semestr?

Dopuszczalne jest finansowanie studiów podyplomowych zarówno z góry, za cały cykl kształcenia, jak i ratalnie, za dany semestr (sposób płatności powinien zostać określony w umowie). Wybór zależy m.in. od zasad przyjętych przez uczelnię. Powiatowy urząd pracy również może zasugerować pracodawcy swoje preferencje w tej kwestii (np. zasugerować płatności semestralne lub w przypadku płatności jednorazowej składanie semestralnych oświadczeń, że pracownik nadal studiuje).

5. Jak należy postąpić w sytuacji, gdy forma kształcenia (szkolenie, studia podyplomowe) nie będzie mogła być zrealizowana, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, w danym roku kalendarzowym, w którym pracodawcy zostały przyznane środki KFS i przelane zgodnie z umową na jego rachunek bankowy? Czy pracodawca jest zobowiązany do zwrotu otrzymanych funduszy oraz ponownego złożenia wniosku w nowym roku kalendarzowym, natomiast zawartą umowę należy rozwiązać?

Środki KFS, przyznane zostają na działania realizowane w konkretnym roku budżetowym. Jeżeli forma kształcenia, na którą pracodawca otrzymał środki nie rozpoczęła się w roku, na który została przyznana, środki te powinny zostać zwrócone do powiatowego urzędu pracy. Nie zachodzi jednak potrzeba rozwiązania zawartej umowy, a jedynie jej aneksowania w części dotyczącej ponownego przekazania środków, o ile umowa nie zawiera takich postanowień.

9.

Rozliczenie z pracodawcą środków KFS

- 1. Kiedy należy rozliczyć umowę o finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne w ramach KFS – po zakończeniu wszystkich zastosowanych form wsparcia (może to być nawet okres 2 lat w przypadku studiów podyplomowych) czy częściowo rozliczając po zakończeniu każdej z zastosowanych form (np. po przeprowadzeniu badań czy ukończeniu kursów, a ostatecznie rozliczyć po zakończeniu ostatniej z zastosowanych form?**

Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego istnieje wymóg określenia w umowie o dofinansowanie ze środków KFS sposobu i terminów rozliczenia otrzymanych środków. Ostateczne rozliczenie całej umowy dokonuje się po zakończeniu jej realizacji.

- 2. Czy w przypadku przekazania środków z KFS w roku 2014 na kursy, studia podyplomowe pracowników możliwe jest wydatkowanie i rozliczenie tych środków przez pracodawcę w roku 2015 (czas trwania wykracza poza rok budżetowy)?**

Środki przyznane na działania finansowane z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2014, powinny zostać wydatkowane w roku, na który zostały przyznane, a więc – 2014. Jednak rozliczenie tych środków powinno nastąpić po zakończeniu i zrealizowaniu przewidzianych działań, a więc ponieważ kończą się one w roku 2015 – należy rozliczyć je w roku 2015.

- 3. Pracodawca korzystający ze środków KFS dla celów rozliczenia umowy winien udokumentować wszystkie działania zrealizowane w ramach przyznanych środków – czy w związku z tym urząd pracy może wymagać od pracodawcy:**

- kserokopii zawartych umów z pracownikami objętymi kształceniem ustawicznym, czy tylko oświadczenia, że takie umowy zostały zawarte;
- kopii zaświadczeń, certyfikatów czy innych dokumentów potwierdzających ukończenie podjętych form kształcenia ustawicznego przez uczestników;
- kopii polis ubezpieczenia NNW w związku z podjętym kształceniem;
- przy założeniu, że w treści umowy został zawarty zapis, że „Pracodawca wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby realizacji działań i rozliczenia wydatków finansowanych z KFS oraz zobowiązuje się do przechowywania przez obowiązujący okres oświadczeń pracowników o wyrażeniu zgody na przetwarzanie ich danych osobowych na w/w potrzeby przez urząd pracy”?

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w § 7 ust.1 pkt 5 wskazuje, że w umowie zawieranej pomiędzy starostą a pracodawcą należy sprecyzować jakie dokumenty powiatowy urząd pracy będzie uznawał za wystarczające do rozliczenia wydatków poniesionych przez pracodawcę z otrzymanych środków KFS. MPiPS nie przygotowało katalogu dopuszczalnych dokumentów, decyzję w tej sprawie pozostawiono staroście. Przy określeniu wymaganych dokumentów należy tylko zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie danych osobowych⁷.

4. Czy dla celów realizacji umowy w sprawie finansowania kosztów kształcenia ustawicznego pracodawca winien utworzyć wyodrębniony rachunek bankowy lub wyodrębnione konto księgowo, na które przekazane zostaną przyznane środki KFS, czy można dokonać przelewu środków KFS na dowolne, wskazane przez pracodawcę konto bankowe?

Zarówno ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jak i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, nie precyzują tej kwestii. Oznacza to, że nie jest wymagane otwarcie przez pracodawcę odrębnego konta bankowego dla przelewu środków z KFS.

⁷ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182, j.t.).

■ **5. Jak należy postąpić w przypadku, gdy z przekazanych środków zostanie wolna kwota niewykorzystana na realizację zaplanowanych szkoleń?**

Jeśli po zrealizowaniu przez pracodawcę wszystkich przewidzianych umową działań pozostaną niewykorzystane środki KFS, pracodawca powinien zwrócić je do powiatowego urzędu pracy. Zasady zwrotu niewykorzystanych środków powinny zostać zawarte w umowie o dofinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków KFS, jaką podpisuje pracodawca i starosta.

■ **6. Czy w sytuacji konieczności zrezygnowania przez pracodawcę z dalszego prowadzenia działalności gospodarczej, czego konsekwencją będzie konieczność rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem, pracodawca jest zobowiązany do zwrotu kosztów uzyskanych na finansowanie kształcenia ustawicznego w całości czy też części otrzymanych funduszy?**

Przepisy dotyczące KFS nie precyzują jak długo po zakończeniu kształcenia pracodawca musi utrzymywać zatrudnienie przeszkolonego pracownika. Oznacza to, że w przypadku ukończenia przez pracownika kształcenia, a następnie rozwiązania z nim umowy o pracę nie ma potrzeby zwrotu otrzymanych na kształcenie pracownika środków.

Natomiast w przypadku nieukończenia przez pracownika kształcenia w trakcie zatrudnienia u pracodawcy, przyznane pracodawcy środki powinny zostać zwrócone z tym, że decyzja w jakiej części pracodawca powinien dokonać zwrotu zależy od zapisów zawartych w umowie pomiędzy starostą a pracodawcą. Jeśli będzie można wydzielić jakąś zamkniętą część kształcenia i uznać ją za zakończoną, można tę część rozliczyć, a zwrotowi podlegać będzie tylko niezakończona część kształcenia.

■ **7. Jak należy postąpić w przypadku zwrotu środków KFS na skutek przerwania kształcenia ustawicznego przez pracodawcę?**

Ustawa o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* nie określa sposobu postępowania w sytuacji, gdy finansowana ze środków KFS forma kształcenia ustawicznego zostaje przerwana z przyczyn pracodawcy. Oznacza to, że rozliczając otrzymane środki i nie mogąc udokumentować ukończenia kształcenia przez pracownika (bądź pracodawcę, jeśli to on korzystał z kształcenia), pracodawca jest obowiązany do zwrotu odpowiedniej części środków jako niewykorzystanych.

8. Czy w przypadku niewywiązywania się z obowiązku zwrotu środków, dochodzenie roszczeń ma następować na podstawie Kodeksu cywilnego?

Wszelkie sporne sprawy dotyczące umów zawartych pomiędzy starostą a pracodawcą powinny być rozstrzygane na podstawie przepisów *Kodeksu cywilnego*⁸, z uwzględnieniem zapisów art. 76 ust. 6, 7, 7a, 9, 9b *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* regulujących zwroty nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego.

9. Jak postępować w kwestii odsetek od kwoty środków na szkolenie pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, powstałych na koncie pracodawcy? Pracodawcy, na podstawie umowy, urząd przekazał środki KFS na wydodrębniony rachunek bankowy i od tej kwoty na koncie bankowym pracodawcy dopisywane są odsetki od depozytu. Czy dopisane odsetki podlegają zwrotowi przez pracodawcę na Fundusz Pracy?

Sytuacja powstawania odsetek na rachunku bankowym pracodawcy od środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie działań w ramach KFS w ogóle nie powinna mieć miejsca. Wskazane środki nie są przekazywane starostom (powiatowym urządowi pracy) w łącznych limitach rocznych, lecz stosownie do treści §3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*, sukcesywnie w miarę pozytywnie rozpatrzonych wniosków pracodawcy, do wysokości wyznaczonych limitów.

W przypadku jednak zaistnienia sytuacji powstania odsetek od środków Funduszu Pracy na rachunku bankowym pracodawcy, w związku z środkami KFS przyznanymi przez starostę pracodawcy na podstawie umowy, z przeznaczeniem na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników, powstałe odsetki należy uznać za przychód Funduszu Pracy, zgodnie z treścią art. 106 ust. 1 pkt 7 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Oznacza to, że odsetki takie podlegają zwrotowi przez pracodawcę na rachunek bankowy starosty (powiatowego urzędu pracy), który udzielił pomocy.

10. Czy pracodawca dokonujący zwrotu środków w przypadku nieukończenia kształcenia ustawicznego przez uczestnika lub zwrotu środków niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem powinien otrzymaną pomoc zwrócić wraz z odsetkami?

⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* (Dz. U. 2014 r. poz. 121 j.t. z późn. zm.).

Wprowadzie przepisy dot. KFS zawarte w ustawie o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie regulują bezpośrednio kwestii odsetek w przypadku zwrotu środków niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, to jednak w umowie zawieranej pomiędzy starostą a pracodawcą powinna znaleźć się klauzula regulująca ww. kwestie. Wynika to z zapisów art. 110 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* stanowiącego, iż w przypadkach z zakresu gospodarki funduszami celowymi nieuregulowanych przepisami wspomnianej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy o finansach publicznych.

Ponadto umowy zawierane w ramach KFS są umowami cywilnoprawnymi, do których stosuje się regulacje *Kodeksu cywilnego*, gdzie kwestie odsetek uregulowane są art. 359 i art. 360. Sporządzając powyższe umowy należy kierować się również zapisami art. 76 ust. 6, 7, 7a, 9, 9b *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* regulującymi zwroty nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego.

11. Czy poza wymienionymi w art. 69a ust. 4 i 5 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* sytuacjami, w których pracownik zobowiązany jest do zwrotu pracodawcy poniesionych kosztów kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS, a pracodawca zwraca je staroście, w przypadku przerwania z innych niż wymienione w przywołanym artykule powodów rozpoczętego kształcenia ustawicznego (bez sytuacji, w której rozwiązywana jest umowa o pracę) urząd powinien domagać się zwrotu kosztów kształcenia. Jeśli tak, to czy zwrot ma dotyczyć całkowitych kosztów kształcenia takiej osoby czy też tylko za tę część kształcenia, w której pracownik nie brał udziału.

Art. 69b ust. 4 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wymienia dwa przypadki, w których pracownik, który nie ukończył kształcenia ustawicznego dofinansowanego ze środków KFS jest obowiązany do zwrotu wydatków poniesionych przez pracodawcę na to szkolenie, tzn. jeśli sam rozwiązał umowę o pracę lub rozwiązano ją na podstawie art. 52 *Kodeksu pracy*⁹. Oznacza to, że katalog przypadków, w jakich pracownik musi zwrócić środki poniesione na nieukończone kształcenie ustawiczne, jest zamknięty i ogranicza się do dwóch wymienionych sytuacji.

⁹ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141 z późn. zm.).

Przywołana wyżej ustawa o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jednoznacznie określa, że zwrot kosztów ma nastąpić na zasadach określonych w umowie zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą. Oznacza to, że pracownik powinien zwrócić całość kosztów, w sposób wskazany w umowie.

10.

Zakres wsparcia pracodawcy środkami KFS

1. Jakie działania możliwe do sfinansowania ze środków KFS obejmuje pojęcie „określenie potrzeb szkoleniowych”?

W myśl art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* powiatowe urzędy pracy mogą przeznaczyć środki KFS na finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy. Jednym z rodzajów kosztów kwalifikowalnych są wydatki na określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego, w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS.

Pod pojęciem „określenie potrzeb pracodawcy” rozumiane są wszelkie działania, podejmowane przez pracodawcę, które pomogą mu w możliwie najefektywniejszym zdiagnozowaniu lub doprecyzowaniu potrzeb szkoleniowych występujących w zakładzie pracy. Przez potrzeby szkoleniowe należy rozumieć zarówno ogólne określenie potrzeb dla danego zakładu pracy, jak i dla poszczególnych osób, przy uwzględnieniu aktualnych i przyszłych potrzeb pracodawcy wynikających np. z planowanego rozwoju firmy i przesunięć na stanowiskach pracy. Diagnoza potrzeb szkoleniowych może też obejmować dobranie odpowiednich szkoleń, czy studiów podyplomowych z oferty występującej na rynku, jak też przygotowanie oferty odpowiadającej indywidualnym potrzebom danego pracodawcy. Działania pracodawcy w zakresie określania potrzeb szkoleniowych mogą mieć formę np. poradnictwa lub konsultacji udzielanych przez firmy szkoleniowe bądź doradcze.

A zatem określanie potrzeb szkoleniowych pracodawcy należy rozumieć szeroko, jednakże ocena zasadności sfinansowania ze środków KFS omawianych działań pozostaje w gestii starosty. Pracodawca powinien we wniosku o sfinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków KFS wskazać uzasadnienie dla poniesienia takich kosztów, a starosta (urząd pracy) powinien ocenić, czy i w jakim zakresie należy sfinansować takie działanie. Starosta powinien rozważyć, czy określenie potrzeb pracodawcy przełoży się na bardziej efektywne wydatkowanie środków KFS.

2. Jaki powinien być czasokres badania potrzeb szkoleniowych pracodawcy składającego wniosek o przyznanie środków z KFS (czy to czas około 6 miesięcy czy perspektywa 10 lat)?

Zarówno przepisy ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jak i przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej o *przyznawaniu środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie precyzują kwestii dotyczących czasokresu badania potrzeb szkoleniowych pracodawcy składającego wniosek o przyznanie środków z KFS.

Badanie potrzeb szkoleniowych pracodawcy występującego z wnioskiem o dofinansowanie ich ze środków KFS powinno być powiązane z kształceniem, o sfinansowanie którego pracodawca występuje. Przykładowo może to być diagnoza problemów, które można rozwiązać dzięki szkoleniu i w konsekwencji określenie zakresu szkolenia. Może to również być określenie luk kompetencyjnych pracowników w związku z koniecznością planowania powierzenia im nowych zadań.

3. Czy określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego, które jest wymienione w art. 69a ust. 2 pkt 10 lit. a ustawy – odnosi się do wszystkich pracowników w zakładzie pracy czy tylko do wybranych pracowników z grupy wiekowej 45+?

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w przepisach końcowych (art. 20 ust. 2) jednoznacznie określa, że środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2014 i 2015 przeznaczone zostały tylko na działania adresowane do grupy osób w wieku 45+. Oznacza to, że działanie wskazane w art. 69a ust. 2 pkt 10 lit. a ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, czyli określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w latach 2014 i 2015 dotyczy tylko pracowników i pracodawców w wieku 45+, bowiem tylko w odniesieniu do tej grupy możliwe jest zaspokojenie potrzeb z wykorzystaniem środków KFS.

W kolejnych latach środki KFS będą wydatkowane zgodnie z priorytetami ustalonymi przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej w porozumieniu z Radą Rynku Pracy i od sposobu sformułowania tych priorytetów zależeć będzie możliwość finansowania badania potrzeb szkoleniowych.

4. Co należy rozumieć pod pojęciem „kurs”?

Ustawa o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* przewiduje wsparcie kształcenia ustawicznego rozumianego jako uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w odniesieniu także do

pracowników i pracodawców. Jedną z form dokształcania może być kurs – i ta forma, m.in. jest finansowana środkami KFS.

Nie ma formalnej definicji kursu, tym niemniej na gruncie pedagogiki przyjmuje się, że kurs oznacza zorganizowany przez instytucję proces dydaktyczny, o określonej treści (programie) odpowiadającej zainteresowaniom uczestników, zaplanowany i realizowany w wyznaczonym przedziale czasu. Nie ma jednoznacznych ustaleń jak długo na trwać kurs, np. „Leksykon pedagogiki pracy” pod red. Tadeusza Nowackiego (TEE, Radom 2004) podaje, że powinno to być 30-600 godzin.

Nazwa „kurs” jest używana w szczególności w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych¹⁰. Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia:

„Kształcenie ustawiczne prowadzi się w następujących formach pozaszkolnych:

- 1) kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) kurs umiejętności zawodowych;
- 3) kurs kompetencji ogólnych;
- 4) turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;
- 5) kurs, inny niż wymienione w pkt. 1-3, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji”.

Na potrzeby realizacji ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* można zatem przyjąć, że kurs jest rodzajem szkolenia: to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy – zaplanowane i zrealizowane przez instytucję szkoleniową w określonym czasie, według ustalonego programu. Treści i metody dydaktyczne powinny umożliwiać uczestnikowi opanowanie wiedzy i umiejętności ważnych z punktu widzenia realizowanych obowiązków zawodowych (aktualnych lub planowanych do podjęcia w przyszłości).

5. Czy w sytuacji, gdy pracodawca ubiega się o przyznanie z KFS środków na finansowanie studiów podyplomowych dla siebie lub swojego pracownika, może przeznaczyć otrzymane fundusze również na tzw. wpisowe, czy jedynie może pokryć koszty czesnego?

Art. 69a ust. 2 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* mówi o finansowaniu kosztów kursów i studiów podyplomowych nie precyzując

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2011 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.).

szczegółowo, o jakie koszty chodzi. Nie tylko czesne, ale również tzw. wpisowe mieści się w pojęciu kosztów studiów podyplomowych.

6. Jak powinno być skonstruowane uzasadnienie potrzeby odbycia kształcenia ze środków KFS przez pracownika lub pracodawcę?

Zarówno przepisy ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jak i przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *o przyznawaniu środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie regulują sposobu konstruowania uzasadnienia wydatkowania środków KFS na kształcenie ustawiczne. Kwestie tę pozostawiono do decyzji urzędowi pracy. Trudno bowiem z góry przyjąć zamknięty katalog przyczyn, dla których pracodawca będzie chciał przeszkolić swoich pracowników.

Co do zasady Krajowy Fundusz Szkoleniowy został utworzony po to, aby zapobiegać utracie przez osoby pracujące zatrudnienia z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki i wszelkie wiarygodne uzasadnienia korzystania ze środków KFS, które przyczynią się do osiągnięcia założonego przez KFS celu mogą być zaakceptowane.

7. Jak bardzo powiatowy urząd pracy powinien wnikać w wyjaśnienia składane przez pracodawców do wniosku o przyznanie środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na wybraną formę kształcenia, uzasadniające celowość ich udzielenia? Ponadto, czy ma sens kierowanie pracowników do udziału w kursie motywującym do pracy bądź z zakresu wypalenia zawodowego?

Art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zawiera katalog działań na jakie powiatowy urząd pracy może przeznaczyć środki KFS. Katalog ten nie precyzuje jakiego rodzaju szkolenia (np. zawodowe, ogólnorozwojowe) powinny być akceptowane. Od decyzji pracodawcy zależy w jakiej formie i w jakim zakresie kształcenie uzna za potrzebne. Urząd pracy oceniając wniosek pracodawcy o sfinansowanie kształcenia ustawicznego w ramach KFS powinien zadbać o to, aby uzasadnienie konieczności skorzystania z dofinansowania KFS, było logiczne i wiarygodne. Jeśli pracodawca uzasadni konieczność odbycia szkolenia np. z zakresu wypalenia zawodowego bądź motywowania do pracy w sposób, który dla powiatowego urzędu pracy będzie przekonujący, to nie ma przeciwwskazań, aby sfinansować szkolenia tego typu.

8. Czy pracodawca chcący poszerzyć zakres prowadzonej działalności gospodarczej bądź też posiadający we wpisie do CEiDG lub KRS

oprócz głównej, także inne klasy PKD, może ubiegać się o środki KFS wyłącznie na finansowanie działań odpowiadających przeważającemu rodzajowi działalności?

Zarówno ustawa o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jak i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie warunkują przyznania środków z KFS wystąpieniem o sfinansowanie kształcenia z obszaru przeważającego rodzaju działalności pracodawcy. Pracodawca może ubiegać się o sfinansowanie działań szkoleniowych, które w danym momencie uzna za potrzebne. Nie muszą być one tematycznie związane z głównym obszarem jego działalności.

9. Czy można pozytywnie rozpatrzyć wniosek pracodawcy o przyznanie środków KFS, który dotyczy równoległego odbywania dwóch form kształcenia ustawicznego (studia podyplomowe oraz szkolenie) przez jednego pracownika?

Ani w przepisach ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, ani w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie ma mowy o liczbie i formie szkoleń dla jednego pracownika. Jedynym ograniczeniem jest zapis o finansowaniu kosztów kształcenia ustawicznego do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika (art. 69b ust. 1 przywołanej wyżej ustawy). Zatem do wysokości ww. limitu pracodawca może otrzymać środki KFS na kilka form podnoszenia kwalifikacji przez jednego pracownika.

10. Czy należy wymagać, aby kształcenie było potwierdzone egzaminem zewnętrznym? Czy wystarczy, aby kurs kończył się wydaniem zaświadczenia o uczestnictwie?

W żadnym zapisie ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* ani rozporządzenia w *sprawie przyznawania środków z KFS* nie ma wymogu potwierdzenia odbytego kształcenia egzaminem zewnętrznym. Dobór tematyki kursu i sposobów sprawdzania nabytych kompetencji pozostawiany jest pracodawcy. Ukończenie kształcenia przez pracowników (lub pracodawcę) powinno poświadczać zaświadczenie, świadectwo lub inny dokument wystawiany zgodnie z przepisami prawnymi przez realizatora kształcenia.

11. Czy koszt badań lekarskich i psychologicznych poniesiony przez pracodawcę jest kosztem kwalifikowalnym do objęcia dofinansowaniem

KFS, jeżeli wszyscy przebadani pracownicy mają pisemnie potwierdzone przeciwwskazania do podjęcia kształcenia na kursach.

Jeżeli badania lekarskie i psychologiczne były wcześniej wpisane do wniosku o dofinansowanie i pracodawca otrzymał na nie środki z KFS, nie ma żadnych przeciwwskazań, aby zostały one uznane za wydatek kwalifikowany i mogły zostać rozliczone. Jeżeli ich wyniki wykluczają dalszy udział pracowników w planowanym kształceniu, na tym działaniu powinien się zakończyć i zostać rozliczony projekt szkoleniowy.

12. Czy w ramach środków KFS mogą być pokrywane koszty szkoleń wyjazdowych wraz z kosztami dojazdu, pobytu i wyżywienia?

Art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* podaje definicję pojęcia „koszt szkolenia”. I tak pkt. c powyższego artykułu mówi, że kosztem szkolenia są koszty przejazdu, a w przypadku gdy szkolenie odbywa się w miejscowości innej niż miejsce zamieszkania, także koszty zakwaterowania i wyżywienia. Zatem ze środków KFS można dofinansować koszty szkoleń wyjazdowych wraz z kosztami dojazdu, pobytu i wyżywienia.

11.

Możliwości korzystania ze środków KFS przez określone grupy zawodowe

1. Czy możliwe jest finansowanie z KFS kosztów kształcenia ustawicznego pracowników podległych staroście?

Zgodnie z art. 69b ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* starosta może przyznać środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na podstawie umowy, którą zawiera z pracodawcą występującym o wyżej wymienione środki. W sytuacji kiedy mamy do czynienia z podmiotami mającymi tą samą (w sensie cywilistycznym) podmiotowość prawną bądź należącymi do tej samej osoby prawnej, brak jest możliwości zawarcia umowy cywilno-prawnej. Tym bardziej niemożliwe jest zawarcie takiej umowy, w której po obu stronach występuje ten sam podmiot, tj. samorząd powiatowy (powiat) reprezentowany przez starostę oraz inna jednostka powiatu nie posiadająca odrębnej osobowości prawnej.

W takim przypadku dopuszczalne jest zawarcie porozumienia o sfinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków KFS (sytuacja analogiczna do przypadku organizowania robót publicznych i prac interwencyjnych). Porozumienie takie może być zawierane z jednej strony przez starostę czy dyrektora powiatowego urzędu pracy, a z drugiej strony przez przełożonego jednostki powiatu składającej wniosek o dofinansowanie. W przypadku finansowania wniosków jednostek organizacyjnych powiatu istnieje konieczność zachowania szczególnie wysokich standardów przejrzystości przyjmowania wniosków do realizacji. Dlatego wnioski składane przez powiatowe jednostki organizacyjne powinny być opiniowane przez powiatowe rady rynku pracy.

Możliwość zawarcia powyższego porozumienia nie dotyczy finansowania ze środków KFS kształcenia ustawicznego pracowników powiatowych urzędów pracy, bowiem podnoszenie kwalifikacji zawodowych tych pracowników jest możliwe do sfinansowania z innych środków niż KFS, w oparciu o:

- 1) art. 43 ust. 3 ustawy – pracownicy w wieku 45+, po zarejestrowaniu się w powiatowym urzędzie pracy, mogą korzystać ze wszelkich form pomocy na podnoszenie kwalifikacji przewidzianych dla bezrobotnych,

- 2) art. 108 ust. 1 pkt 38 w związku z art. 109a ust. 2 ustawy – możliwe jest finansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkoleń, studiów i studiów podyplomowych kadr publicznych służb zatrudnienia,
- 3) środki pochodzące z nowej perspektywy finansowej Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Wniosek o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy ze środków KFS złożył właściciel mikro-firmy, który kształceniem ustawicznym planuje objąć swoją małżonkę – współpracującego firmy. Czy osoba nie spełniająca literalnie charakteru ani pracodawcy ani też pracownika może zostać objęta dofinansowaniem ze środków KFS w celu podjęcia szkolenia?

Art. 69a ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jednoznacznie określa, że środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone są na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców. Zaś zgodnie z art. 3 *Kodeksu pracy*, za pracodawcę uważa się jednostkę organizacyjną, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one pracowników. Natomiast zgodnie z art. 2 *Kodeksu pracy*, za pracownika uznaje się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Definicja osoby współpracującej nie spełnia żadnego z powyższych kryteriów. Zgodnie z art. 8 ust. 11 ustawy *o systemie ubezpieczeń społecznych*¹¹ za osobę współpracującą uważa się: małżonka, dzieci własne lub dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców oraz macochę i ojczyma pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracujących przy prowadzeniu działalności. Oznacza to, że według przyjętych definicji kształcenie ustawiczne osoby współpracującej nie może zostać sfinansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

3. Czy osoba samozatrudniona może korzystać ze wsparcia finansowego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, a konkretnie czy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą może mieć sfinansowane koszty egzaminu mistrzowskiego?

Art. 69a ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* stanowi, że środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone są na finansowanie działań w obszarze kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Jednocześnie art. 2, ust. 1 pkt 25 powyższej ustawy definiuje pojęcie pracodawcy jako

¹¹ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm.).

jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną, o ile zatrudnia przynajmniej jednego pracownika. Oznacza to, że osoby prowadzące jednoosobową działalność nie mogą korzystać ze środków KFS.

4. Czy pracodawca może uzyskać finansowanie kształcenia dla pracownika, który jest zatrudniony na umowę o pracę na czas określony, jednak umowa ulega rozwiązaniu z tytułu upływu czasu, na jaki była zawarta, przed dniem zakończenia podjętej formy wsparcia (szkolenia, studiów podyplomowych)?

Celem przyznania pracodawcy środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego jest wsparcie potencjału osób u niego pracujących, aby zapobiec utracie przez nie zatrudnienia. Osoba, której szkolenie lub studia podyplomowe finansowane są z KFS powinna być w trakcie trwania tych form zatrudniona u pracodawcy, który otrzymał wsparcie z KFS. Jeśli pracodawca chce uzyskać finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji dla pracownika zatrudnionego na czas określony, powinien przedłużyć mu umowę o odpowiedni okres tak, aby osoba biorąca udział w podnoszeniu kwalifikacji była zatrudniona przez cały okres trwania danej formy kształcenia.

5. Czy pracodawca może uzyskać finansowanie kształcenia na pracownika, który aktualnie przebywa na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym?

Dofinansowanie w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego powinno być dostępne tylko dla osób świadczących pracę. Pracownik przebywający na urlopie macierzyńskim/ ojcowskim/ wychowawczym nie spełnia tego warunku.

6. Czy można się spodziewać, że w najbliższym czasie (w 2015 roku) Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zrezygnuje z ograniczenia przyznawania środków z KFS dla osób po 45 roku życia?

Art. 20 ust. 2 przepisów przejściowych ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw mówi, że środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2014 i 2015 przeznacza się na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców mających co najmniej 45 lat. Oznacza to, że priorytety wydatkowania środków KFS będą mogły ulec zmianie najwcześniej w roku 2016. Decyzja co do priorytetów na 2016 rok i dalsze lata

należy do ministra właściwego do spraw pracy, który określi je po konsultacjach z Radą Rynku Pracy.

7. Czy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego możliwe jest finansowanie na wniosek pracodawcy działań dotyczących kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w formie szkolenia specjalizacyjnego zwanego „specjalizacją”, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z 2011 r., Nr 174 poz. 1039 z późn. zm.)?

Nie ma potrzeby wykorzystywania środków KFS do sfinansowania kosztów specjalizacji pielęgniarek i położnych, ponieważ na ten cel przeznaczone są środki Funduszu Pracy, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 58 ppkt 1f ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

8. Czy jakiegokolwiek formy kształcenia pielęgniarek i położnych oraz lekarzy można finansować na podstawie art. 69a ustawy?

Nie ma przeciwwskazań do finansowania różnych form kształcenia ustawicznego pielęgniarek, położnych i lekarzy ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, takich jak kursy, studia podyplomowe, egzaminy. Jedynym ograniczeniem są staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentyków, a także staże i specjalizacje pielęgniarek i położnych, na finansowanie których przeznaczone są oddzielne środki Funduszu Pracy, zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 58 ppkt 1f ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

12.

Instytucje szkoleniowe, których usługi mogą być finansowane z KFS

- 1. Czy działania związane z kształceniem ustawicznym pracowników i pracodawcy powinny być realizowane, analogicznie jak w przypadku szkoleń organizowanych dla osób bezrobotnych, tj. w jednostkach szkolących posiadających wpis do rejestru instytucji szkoleniowych?**

W żadnych przepisach regulujących zasady udzielania dofinansowania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego nie ma wymogu, aby jednostka szkoleniowa, której powierza się kształcenie ze środków KFS, musiała legitymować się wpisem do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

- 2. Do powiatowego urzędu pracy wpłynęło kilka wniosków od pracodawców o przyznanie środków z KFS na sfinansowanie kształcenia ustawicznego dla pracowników. We wnioskach tych wskazana jest ta sama instytucja szkoląca, nie posiadająca wpisu do RIS, będąca firmą jednoosobową, która przeprowadzać będzie szkolenia o różnej tematyce. Podane ceny szkoleń odbiegają od średnich cen podobnych szkoleń realizowanych przez instytucje szkolące, z którymi urząd dotychczas współpracował. Jakie działania w tej sytuacji urząd powinien podjąć przy rozpatrywaniu takich wniosków?**

Ani przepisy ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, ani przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie regulują bezpośrednio kwestii wyboru przez pracodawcę instytucji szkoleniowej. Nie ma wymogu, aby wybrana instytucja szkoleniowa spełniała określone kryteria, decyzja w tej sprawie należy do pracodawcy. Zakłada się bowiem, że jeśli wnosi on wkład finansowy i/lub przeznaczają część czasu pracy pracowników na kształcenie, to wybierając instytucję szkoleniową dokona najlepszego, według swej wiedzy, wyboru. Z uwagi jednak na fakt, iż środki KFS są środkami publicznymi, urząd pracy powinien

zadbać o to, aby były właściwie i racjonalnie wydawane. Dlatego też w sytuacjach budzących wątpliwości, tak jak w przypadku cen szkoleń odbiegających od zazwyczaj spotykanych na rynku usług szkoleniowych, urząd pracy ma prawo poprosić pracodawcę o wyjaśnienia i szczegółowe uzasadnienie dofinansowania kształcenia ustawicznego w tej właśnie instytucji. Nieprzekonujące uzasadnienie może być podstawą do nieuwzględnienia wniosku pracodawcy.

3. Czy w ramach środków KFS możemy finansować szkolenia za granicą?

Ponieważ ani przepisy ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, ani przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie regulują bezpośrednio kwestii wyboru przez pracodawcę instytucji szkoleniowej, nie jest zabronione dofinansowanie szkoleń realizowanych w instytucjach szkoleniowych mających siedzibę za granicą. Jednakże ze względu na konieczność racjonalnego wydatkowania środków publicznych, urząd pracy powinien poprosić pracodawcę o wyjaśnienia i szczegółowe uzasadnienie dofinansowania kształcenia ustawicznego w instytucji zagranicznej, zważywszy, że koszty takiej usługi szkoleniowej mogą być wyższe niż na rynku krajowym. Nieprzekonujące uzasadnienie może być podstawą do nieuwzględnienia wniosku pracodawcy.

4. Czy można przyznać środki KFS pracodawcom zamierzającym samodzielnie realizować usługi edukacyjne dla własnych pracowników?

Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* starosta zawiera z pracodawcą umowę o finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, określającą m.in. sposób i termin rozliczenia otrzymanych środków oraz rodzaje dokumentów potwierdzających wydatkowanie środków. Wskazane jest, aby określić w umowie, że pracodawca powinien udokumentować poniesione koszty na usługi edukacyjne dokumentami księgowymi, takimi jak faktura czy rachunek. Dokumenty księgowe powinny być również odpowiednio opisane, aby widoczny był związek wydatku z odbytym szkoleniem lub studiami podyplomowymi.

W celu przejrzystości wsparcia udzielanego w ramach KFS i możliwości oceny prawidłowego wydatkowania środków na ten cel, przedstawione przez pracodawcę dokumenty powinny bezpośrednio wskazywać na zakupienie usługi na rynku. Wycena kosztów ponoszonych przez pracodawcę w przypadku realizacji działań

edukacyjnych na potrzeby pracowników własnej instytucji mogłaby prowadzić do nadużyć.

Zgodnie z art. 69a ust. 2 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wsparcie w ramach KFS jest instrumentem fakultatywnym, w związku z czym – w celu zapewnienia transparentności udzielanego wsparcia – nie jest możliwe zawieranie umów o sfinansowanie ze środków KFS kształcenia, które pracodawcy zamierzają samodzielnie realizować dla własnych pracowników.

13.

Wkład pracodawcy i wysokość dofinansowania kształcenia z KFS

- 1. Czy pracodawca niebędący przedsiębiorcą, zatrudniający poniżej 10-ciu pracowników, może wnioskować o dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w wysokości 80% tych kosztów?**

Artykuł 69b ust. 1 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* określa, że w przypadku mikroprzedsiębiorstw, starosta może przyznać środki z KFS w wysokości 100% kosztów kształcenia ustawicznego, o które pracodawca występuje, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. Ta sama zasada obowiązuje pracodawców niebędących przedsiębiorcą a zatrudniających poniżej 10 pracowników. Oznacza to, że jeśli koszty kształcenia dla pracownika są wyższe niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku, różnicę tę pokrywa pracodawca, a to automatycznie oznacza finansowanie ze środków KFS w stopniu mniejszym niż 100% kosztów kształcenia.

Oznacza to również, że jeśli mikroprzedsiębiorca lub mikropracodawca zatrudniający mniej niż 10 osób nie jest zainteresowany 100% dofinansowaniem kształcenia ustawicznego może wystąpić o niższy procent dofinansowania.

- 2. Jak interpretować zapis art. 69b ust. 1 stanowiący, że wysokość dofinansowania może wynosić 80% (lub 100%) kosztów kształcenia jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika?**

Maksymalna kwota dofinansowania ze środków KFS kosztów kształcenia przypadająca na jednego uczestnika nie może przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku. Pracodawca może zatem uzyskać środki KFS na pokrycie kosztów kształcenia w wysokości nie większej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jedną osobę. Oznacza to, że jeśli

koszty kształcenia będą wyższe, pracodawca będzie musiał sam sfinansować wydatki przekraczające tak określony limit.

3. Jak należy rozumieć pojęcie „limit 300% przeciętnego wynagrodzenia na jednego uczestnika w danym roku”?

Pojęcie „limit 300% przeciętnego wynagrodzenia na jednego uczestnika w danym roku” oznacza, że kwota pochodząca ze środków KFS przeznaczona na kształcenie pracownika (lub pracodawcy) w danym roku, nie może być wyższa niż 300% przeciętnego wynagrodzenia.

4. Zgodnie art. 69b ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy, w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. Czy powyższy zapis oznacza, że w/w limity kosztów na jednego uczestnika:

- powinny być rozliczane średnio w stosunku do całości kosztów poniesionych przez pracodawcę (na wszystkich uczestników kształcenia ustawicznego),
- indywidualnie na każdego uczestnika?

Zapisy art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* mówią, że dofinansowanie ze środków KFS może wynosić 80% (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw) kosztów planowanych działań kształcenia ustawicznego. Oznacza to, że 80% liczone jest od całości kosztów i nie ma potrzeby liczyć 80% kosztów indywidualnie każdego pracownika.

5. Czy firma może zgłosić chęć sfinansowania mniej niż 80% wartości szkolenia?

Art. 69b ust. 1 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* określa, że starosta może przyznać środki z KFS w wysokości 80% lub 100% (w przypadku mikroprzedsiębiorców) kosztów kształcenia ustawicznego, o które pracodawca występuje. Oznacza to górną granicę dofinansowania, zatem pracodawca może wystąpić do powiatowego urzędu pracy o kwoty mniejsze niż 80% lub 100%, zgodnie ze swoimi potrzebami. Jednak należy pamiętać, że w przypadku, gdy

dofinansowanie kształcenia środkami publicznymi jest niższe niż 70%, do tej usługi może nie mieć zastosowania zwolnienie z podatku VAT (patrz rozdz. 18).

6. Czy 20% wkładu własnego pracodawcy w kształcenie ustawiczne pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego może być poniesione przez pracowników korzystających z tego kształcenia?

Art. 69b ust. 1 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wskazuje, iż na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, starosta może przyznać środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w wysokości 80% tych kosztów. Pozostałe 20% ww. kosztów stanowi wkład pracodawcy, a nie pracowników korzystających z tego kształcenia.

7. Co należy rozumieć przez pojęcie „przeciętne wynagrodzenie w danym roku”?

Definicja „przeciętnego wynagrodzenia” została sformułowana w art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* i oznacza przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych*¹².

¹² Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.).

14.

Wnioski pracodawców o przyznanie środków KFS

1. **Czy pracodawca składający wniosek o przyznanie środków KFS wskazując planowane działania powinien wykazać nie tylko planowane formy wsparcia (np. finansowanie kosztów studiów podyplomowych, kursów, itd.) – ale winien również wskazać liczbę osób aktywizowanych w ramach danej formy (np. studiów podyplomowych) oraz przewidziany koszt oddzielnie dla każdej z zaplanowanej formy kształcenia?**

Zapisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* precyzują, jakie informacje powinien we wniosku o dofinansowanie podać pracodawca aplikujący o środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Jak wskazano w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia – oprócz wyciszczenia jakich form wsparcia dotyczy wniosków, należy również podać liczbę osób, która z danej formy skorzysta, w podziale na grupy wiekowe. We wniosku nie jest wymagane podawanie bardziej szczegółowych informacji.

2. **Jeśli pracodawca zgłosi zapotrzebowanie na środki KFS, czy musi dokładnie wpisać we wniosku o jakie kursy, egzaminy czy studia podyplomowe się będzie ubiegać?**

Zakres informacji, jakie powinien zawierać wniosek o dofinansowanie kształcenia ustawicznego określony został w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*. I tak należy podać:

- 1) dane pracodawcy: nazwę, adres, NIP, REGON, PKD, informację o liczbie zatrudnionych, imię i nazwisko osoby do kontaktów, telefon oraz adres poczty elektronicznej;
- 2) działania i liczbę osób objętych kształceniem ustawicznym, według grup wieku, oraz termin realizacji;

- 3) całkowitą i wnioskowaną do pokrycia z KFS wysokość wydatków na kształcenie ustawiczne oraz wysokość wkładu własnego pracodawcy;
- 4) uzasadnienie potrzeby odbycia kształcenia ustawicznego.

Oznacza to, że nie ma wymogu podawania we wniosku o dofinansowanie nazw czy tytułów szkoleń. Ponieważ nie przyjęto ujednoliconego centralnie wzoru wniosku oznacza to, że każdy z powiatowych urzędów pracy może zażądać od pracodawcy dodatkowych informacji i mogą one dotyczyć dokładniejszych danych planowanych szkoleń.

3. Gdzie należy złożyć wniosek o dofinansowanie ze środków KFS? Czy ważna jest główna siedziba firmy, czy może zamieszkanie pracowników lub dodatkowe miejsce prowadzenia działalności? Co w przypadku, jeśli np. do urzędu pracy zgłosi się duża firma działająca w całej Polsce i będzie chciała zrobić szkolenia dla pracowników z całej Polski?

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w § 5 ust. 1 jednoznacznie określa, że pracodawca składa wniosek o dofinansowanie ze środków KFS w urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności. Oznacza to, że decyzja gdzie złożyć wniosek zależy od pracodawcy. Może to być jeden duży wniosek złożony w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na główną siedzibę firmy, może to również być kilka mniejszych wniosków złożonych w powiatowych urzędach pracy, na terenie działania których znajdują się filie firmy.

4. Czy przy ubieganiu się o środki KFS na wybrane formy kształcenia ustawicznego ma znaczenie czas prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej?

Żadne przepisy regulujące zasady korzystania ze środków KFS nie wymagają podawania informacji na temat czasu rozpoczęcia działalności gospodarczej ani też nie uzależniają przyznania dofinansowania od długości okresu prowadzenia działalności gospodarczej.

15.

Umowy o finansowanie kształcenia ustawicznego ze środków KFS

1. Czy zostanie opracowany wzór umowy z pracodawcą o finansowanie działań w ramach KFS?

MPiPS nie przewiduje opracowania wzoru umowy pomiędzy pracodawcą a powiatowym urzędem pracy o sfinansowanie kształcenia ustawicznego z udziałem środków KFS, pozostawiając te kwestie całkowicie do decyzji samorządu powiatu.

2. W kształceniu ustawicznym mają brać udział zarówno pracownicy, jak i pracodawca. Czy może zostać podpisana jedna umowa na wszystkich uczestników czy powinna być podpisana jedna osobna na pracowników, a druga na przeszkolenie pracodawcy? Kto ma podpisać umowę, jeżeli sam pracodawca będzie korzystał z kształcenia ustawicznego?

Ani w przepisach ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, ani w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie ma wymogu, aby działania dla pracodawców i pracowników, finansowane z KFS, były traktowane oddzielnie. Nie ma potrzeby zawierania odrębnych umów na kształcenie pracodawcy i pracowników. Umowę podpisuje pracodawca lub osoba przez niego upoważniona.

3. Z przepisów znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 69 a i b) oraz rozporządzenia MPiPS w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego nie wynika, że pracodawca ma obowiązek utrzymania miejsca pracy osoby, która skorzystała z określonego w ustawie wsparcia. W związku z powyższym, czy w umowach dot. KFS można zawierać zapisy obligujące pracodawców do utrzymania przez określony czas

miejsca pracy dla osoby przeszkolonej, a w przypadku niedotrzymania tego zobowiązania żądać zwrotu poniesionych wydatków z KFS?

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w § 7 ust. 1 określa jakie dane powinna zawierać umowa dotycząca środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego zawierana pomiędzy starostą a pracodawcą. Nie przewiduje ona zobowiązania pracodawcy do utrzymania miejsca pracy uczestnika szkolenia przez jakiś określony czas. Nie ma również takiego wymogu w przepisach ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, jak też innych przepisach powyższego rozporządzenia. Zakłada się bowiem, że pracodawca, który także ponosi koszty kształcenia ustawicznego pracownika (w tym zwalniając uczestnika ze świadczenia pracy w okresie szkolenia) nie będzie inwestował w pracownika, którego zwolni.

- **4. Czy w przypadku zawarcia pomiędzy pracodawcą a starostą umowy obejmującej sfinansowanie z KFS działań z zakresu kształcenia ustawicznego, które rozpoczęły się przed złożeniem wniosku, pracodawca musi zawrzeć z pracownikiem umowę, pomimo tego że szkolenie jest już realizowane bez takiej umowy?**

Pracodawca powinien aplikować o dofinansowanie jeszcze nie rozpoczętej formy kształcenia, a jedynie w 2014 roku – ponieważ KFS jest nowym instrumentem, dopuszcza się finansowanie kształcenia rozpoczętego przed złożeniem wniosku i podpisaniem umowy z pracodawcą (patrz. rozdz. 7). Zgodnie z art. 69b ust. 3 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* pracodawca zawiera z pracownikiem, któremu zostają sfinansowane koszty kształcenia ustawicznego umowę, która określa prawa i obowiązki stron. Oznacza to, że pomimo rozpoczęcia szkolenia, a następnie otrzymania dofinansowania na pokrycie jego kosztów, stosowna umowa między pracodawcą i pracownikiem musi zostać zawarta.

- **5. Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, starosta zawiera z pracodawcą umowę określającą warunki zwrotu przez pracodawcę środków w przypadku, gdy pracownik nie ukończył kształcenia ustawicznego finansowanego ze środków KFS, z uwzględnieniem powodów nieukończenia, określonych w art. 69b ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. Czy dwa przypadki wymienione**

w przywołanym artykule 69b ust. 4 w/w ustawy stanowią katalog zamknięty, czy też dopuszczalne jest rozszerzenie tego katalogu o np. przerwanie szkolenia przez pracownika z innych przyczyn?

Art. 69b ust. 4 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wymienia dwa przypadki, w których pracownik, który nie ukończył kształcenia ustawicznego dofinansowanego ze środków KFS jest obowiązany do zwrotu wydatków poniesionych przez pracodawcę na to szkolenie: w sytuacji, gdy sam pracownik rozwiązał umowę o pracę lub rozwiązano ją na podstawie art. 52 *Kodeksu pracy*. Oznacza to, że katalog przypadków, w jakich pracownik musi zwrócić środki poniesione na nieukończone kształcenie ustawiczne jest zamknięty i ogranicza się do dwóch wymienionych przypadków. W tych dwu przypadkach pracodawca odzyska od pracownika zainwestowane w jego kształcenie środki KFS.

6. Jeżeli kształcenie ustawiczne przechodzi w kontynuację szkoleń rozpoczętych w danym roku na rok następny, to jak powinna być skonstruowana umowa w części finansowania oraz jaki okres powinna uwzględniać?

Ogólne zasady konstrukcji umowy o dofinansowanie ze środków KFS pomiędzy starostą a pracodawcą, tj. wymogi co do zapisów powyższej umowy, zostały umieszczone w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*. Umowa powinna obejmować czas trwania działań, na sfinansowanie których została zawarta oraz czas, jaki jest potrzebny na przygotowanie rozliczenia poniesionych wydatków.

16.

Kontrola prawidłowości wykorzystania przyznanych środków KFS

- 1. Czy powiatowy urząd pracy powinien wymagać od pracodawcy przedstawiania kopii umów o pracę pracowników, których zamierza skierować na szkolenie, studia podyplomowe itp.?**

Zapisy ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* nie nakładają na pracodawcę obowiązku przedstawiania kopii umów o pracę pracowników, którzy będą uczestniczyć w szkoleniu czy studiach podyplomowych finansowanych ze środków KFS. Urząd pracy może jednak poprosić pracodawcę o złożenie oświadczenia, że osoby, które skorzystają ze wsparcia środkami KFS są zatrudnione na podstawie umów o pracę.

Natomiast starosta może wymagać od pracodawcy kopii umów o pracę w ramach kontroli, o której mowa w art. 69b ust. 6 ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

- 2. Jakie dokumenty powinien przedstawić pracodawca, który pozyskał środki KFS na realizację szkoleń dla pracowników dla udowodnienia, że szkolenie zostało zrealizowane w sposób właściwy?**

Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* starosta zawiera z pracodawcą umowę o finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, określającą m.in. sposób i termin rozliczenia otrzymanych środków oraz rodzaje dokumentów potwierdzających wydatkowanie środków. Wskazane jest, aby określić w umowie, że pracodawca powinien udokumentować poniesione koszty na usługi edukacyjne dokumentami księgowymi, takimi jak faktura czy rachunek. Dokumenty księgowe powinny być również odpowiednio opisane, aby widoczny był związek wydatku np. z odbytym szkoleniem lub studiami podyplomowymi. Ponadto, w celu przejrzystości wsparcia

udzielanego w ramach KFS i możliwości oceny prawidłowego wydatkowania środków na ten cel, przedstawione przez pracodawcę dokumenty powinny bezpośrednio wskazywać na zakupienie usługi na rynku.

3. Jakie dokumenty będą podstawą do potwierdzenia ukończenia szkolenia? Czy są określone zasady, na podstawie których można stwierdzić, że uczestnik zakończył szkolenie np. uczestnictwo w 80% zajęć?

Uczestnictwo w 80% zajęć (obecność odnotowana na liście uczestników zajęć) nie może stanowić dowodu na ukończenie szkolenia.

Ukończenie szkolenia powinno być poświadczane dokumentami, które pracownik otrzyma z instytucji szkoleniowej. Może to być zaświadczenie poświadczające uczestnictwo w szkoleniu i/lub pokazujące wyniki egzaminu (certyfikat, dyplom, świadectwo, licencja itp.).

17.

Sprawozdawczość i badanie efektywności wsparcia

1. Czy będzie jednolita sprawozdawczość dot. KFS, tak jak w przypadku Funduszu Pracy?

W 2014 roku sprawozdawczość dotycząca KFS ograniczona jest do wiersza nr 48 w sprawozdaniu MPiPS 02, który agreguje miesięcznie i narastająco w roku liczbę osób i kwoty wydatkowane w ramach Funduszu Pracy z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, o którym mowa w art. 69a oraz art. 108 ust. 1 pkt 22j ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Wynika to z ograniczonych możliwości wprowadzania bieżących zmian do planu badań statystycznych.

Informacje na temat danych dotyczących Krajowego Funduszu Szkoleniowego, jakie powiatowe urzędy pracy będą zobowiązane zbierać od roku 2015, znajdują się w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*, gdzie § 7 ust. 1 mówi, że starosta w umowie o dofinansowanie kształcenia ustawicznego powinien zobowiązać pracodawcę do przekazania na żądanie starosty danych dotyczących:

- a) liczby osób objętych działaniami finansowanymi z udziałem środków z KFS, według płci, wskazanych grup wieku i poziomu wykształcenia oraz liczby osób pracujących w szczególnych warunkach lub wykonujących prace o szczególnym charakterze;
- b) liczby osób, które rozpoczęły kurs, studia podyplomowe lub przystąpiły do egzaminu – finansowane z udziałem środków z KFS;
- c) liczby osób, które ukończyły kształcenie finansowane z udziałem środków z KFS z wynikiem pozytywnym.

Stosowny formularz zawarty został w Załączniku 4 do Sprawozdania MPiPS 01, Dział 4 „Kształcenie ustawiczne pracowników ze środków KFS”.

Odpowiednie zmiany umożliwiające zbieranie powyższych danych są również wprowadzane do oprogramowania SI Syriusz i WUP Viator, którym dysponują urzędy pracy.

2. **Czy w związku z wdrożeniem noweli ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dniem 27 maja 2014 r. monitorowane jest wykorzystanie środków KFS w 2014 r., przy braku statystyki publicznej za ten okres?**

Poza statystyką publiczną prowadzony jest monitoring, umożliwiający pozyskanie informacji o nowowprowadzonych nowelą ustawy rozwiązaniach, za okres od 27 maja br. do końca 2014 roku. Przyjęto dwa terminy gromadzenia danych, tj. październik 2014 r. z danymi za okres od 27 maja br. do końca września, oraz styczeń 2015 r. z danymi za okres od 27 maja do końca 2014 r.. Przygotowany został zakres prowadzenia monitoringu, pozwalający zebrać dane m.in. o liczbie pracodawców wnioskujących o środki KFS i liczbie osób objętych wsparciem w ramach KFS. W czerwcu 2014 r. szczegółowe zestawienia tabelaryczne wraz z założeniami kontrolnymi przekazane zostały autorom oprogramowania systemów informatycznych użytkowanych przez publiczne służby zatrudnienia, celem wprowadzenia stosownych zmian w SI Syriusz oraz WUP Viator.

3. **Czy wystarczającym działaniem mającym na celu monitoring wykorzystania środków KFS jest zbieranie danych dot. KFS wskazanych w wytycznych i wyjaśnieniach, czy też powiatowy urząd pracy obowiązany jest do dodatkowego badania efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS oraz w jaki sposób, w jakim okresie i jakie dane powinno obejmować ww. badanie efektywności?**

W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w § 7 ust. 1 pkt 11 określono jakie dane dotyczące wykorzystania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego powinny być zbierane przez powiatowe urzędy pracy. Jeśli w trakcie wdrażania KFS pojawi się potrzeba zbierania dodatkowych informacji, stosowne zmiany zostaną wprowadzone do przepisów regulujących funkcjonowanie KFS.

Nie oznacza to jednak, że powiatowe urzędy pracy nie mogą prowadzić własnych działań monitoringowych i zrealizować pogłębione badanie efektywności wsparcia, w miarę swoich potrzeb. Mogą na ten cel przeznaczyć środki KFS, o których mowa w art. 69a ust. 2 ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Badania efektywności wsparcia środkami KFS kształcenia ustawicznego będą również prowadzone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

18.

Obciążenie podatkiem VAT kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS

1. Czy kursy i studia podyplomowe finansowane ze środków KFS są zwolnione z podatku VAT?

Zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi z Ministerstwa Finansów klasyfikacja danej czynności jako zwolnionej od podatku VAT (z tej przyczyny, że stanowi usługę szkoleniową finansowaną w całości lub części ze środków publicznych) wymaga ustalenia:

- czy dana usługa stanowi usługę kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego,
- czy i w jakiej części jest ona finansowana ze środków publicznych.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 44 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r.¹³ usługi w zakresie kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania świadczone na warunkach określonych w art. 132 ust. 1 lit. i dyrektywy 2006/112/WE obejmują nauczanie pozostające w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, jak również nauczanie mające na celu uzyskanie lub uaktualnienie wiedzy do celów zawodowych. Czas trwania kursu w zakresie kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania nie ma w tym przypadku znaczenia.

Z kolei zarówno przepis art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. c ustawy o VAT¹⁴, jak i przepis § 3 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług (...) ¹⁵ uzależniają stosowanie zwolnienia od podatku VAT od tego, czy świadczona przez dany podmiot usługa kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego będzie finansowana w określonej wysokości ze środków publicznych. Wprowadzony wymóg finansowania w określonej wysokości

¹³ ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2011, str. 1, z późn. zm.).

¹⁴ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177 poz. 1054, z późn. zm.).

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. z 2013 r. poz. 1722, z późn. zm.).

przedmiotowej usługi ze środków publicznych jest spełniony w przypadku, gdy rzeczywistym (w znaczeniu ekonomicznym) źródłem finansowania tej usługi są środki publiczne w całości lub w co najmniej 70%.

Zgodnie z art. 9 pkt 7 ustawy o *finansach publicznych*¹⁶ sektor finansów publicznych tworzą m.in. państwowe fundusze celowe. Funduszem celowym jest Fundusz Pracy, którego częścią jest KFS¹⁷. Zatem środki pochodzące z KFS mieszczą się w kategorii środków publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

Reasumując w przypadku, gdy zostaną spełnione obie powyższe przesłanki, tj.:

- nabywana usługa stanowi usługę kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego,
- jest w określonej wysokości finansowana ze środków publicznych (nabywca przekazuje świadczącemu usługę szkoleniową stosowną informację o pochodzeniu środków finansowych na sfinansowanie szkolenia z KFS i ich udziale w całkowitym koszcie szkolenia),
- wówczas do tej usługi ma zastosowanie zwolnienie od podatku od towarów i usług.

2. Czy opłaty za egzaminy finansowane z KFS są obciążone podatkiem VAT czy też podlegają zwolnieniu z podatku VAT?

Ministerstwo Finansów właściwe dla rozstrzygnięcia kwestii podatkowych wyjaśnia, iż z uwagi na różnorodność egzaminów, a także różnorodność podstaw prawnych oraz trybu ich przeprowadzania, jak również charakteru opłat oraz podstaw prawnych ich pobierania, nie jest możliwe jednoznaczne zajęcie stanowiska w kwestii sposobu opodatkowania egzaminów.

Mając na uwadze treść art. 15 ust. 6 ustawy o VAT (zgodnie z którym nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych), przeprowadzanie egzaminów w takim reżimie będzie wyłączone z opodatkowania podatkiem VAT (a w konsekwencji nie będzie objęte zakresem zwolnienia od tego podatku).

Jednocześnie, jeżeli egzaminy (które nie byłyby objęte hipotezą art. 15 ust. 6 ustawy o VAT) stanowiłyby integralną część usługi szkoleniowej, wówczas mogłyby korzystać ze zwolnienia, o ile jest ono przewidziane dla tej usługi szkoleniowej.

¹⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

¹⁷ jak zapisano w art. 103 ust. 1 oraz art. 108 ust. 1 pkt 22j ustawy o *promocji zatrudnienia* (...).

3. Czy badania lekarskie finansowane z KFS podlegają opodatkowaniu VAT?

Zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów, na podstawie przepisów ustawy o VAT objęte zwolnieniem są – co do zasady – tylko usługi w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia (por. art. 43 ust. 1 pkt 18 - 19a ustawy o VAT). Powyższe oznacza, że badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu nie podlegają zwolnieniu od podatku od towarów i usług¹⁸.

4. W jakiej sytuacji przysługuje prawo do odliczenia podatku VAT?

Ministerstwo Finansów wyjaśnia, iż zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przysługuje, co do zasady, w zakresie, w jakim nabyte towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

W myśl art. 86 ust. 2 pkt 1 lit. a przytoczonej ustawy kwotę podatku naliczonego stanowi m.in. suma kwot podatku wynikających z faktur otrzymanych przez podatnika z tytułu nabycia towarów i usług. W związku z powyższym, w przypadku otrzymania przez podatnika faktury dokumentującej nabycie usług szkoleniowych z prawidłowo wykazanym podatkiem, podatnik będzie mógł „odliczyć ten podatek” (w rezultacie nie ponosząc jego ciężaru ekonomicznego), jeżeli nabyta usługa będzie związana z działalnością opodatkowaną podatnika.

Natomiast w sytuacji gdy zakupione usługi będą związane z działalnością podatnika zwolnioną od podatku (np. nabywcą usług jest podatnik korzystający ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ustawy o VAT), w takiej sytuacji nie będzie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego z takiej faktury.

W przypadku, gdy do nabywanego szkolenia nie ma zastosowania zwolnienie od podatku, a przedsiębiorca – poprzez mechanizm przewidziany w art. 86 ust. 1 ustawy o VAT obniża kwotę podatku należnego o kwotę podatku naliczonego – nie ponosi jego ekonomicznego ciężaru, zatem finansowanie tej kwoty podatku z Krajowego Funduszu Szkoleniowego nie znajduje uzasadnienia.

¹⁸ Jest to spójne ze stanowiskiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zawartym np. w wyroku w sprawie d'Ambrumenil (C-307/01).

Wykaz aktów prawnych

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o *zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 598).
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w *sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* (Dz. U. poz. 639);
- 4) ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182, j.t.);
- 6) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* (Dz. U. z 2014 r. poz. 121 j.t. z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 13 października 1998 r. o *systemie ubezpieczeń społecznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o *emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.);
- 10) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w *sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 186, z późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o *podatku od towarów i usług* (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.);
- 12) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w *sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1722, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w *sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis* (Dz. Urz. UE L 352/1);
- 14) rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w *sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym* (Dz. Urz. UE L 352/9);

- 15) rozporządzenia Komisji (WE) nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rybołówstwa i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1860/2004 (Dz. Urz. UE L193 z 25.07.2007, str. 6);
- 16) ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* (Dz. U. Nr 53, poz. 311, z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 121, poz. 810);
- 19) załącznik nr I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3).

Załącznik 1.

Wyciąg z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

(...)

Art. 4. 1. Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania na rzecz rynku pracy przez: (...)

7) dążenie do uzyskania wysokiego poziomu i rozwoju zasobów ludzkich, w szczególności przez:

h) realizację zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym, o którym mowa w art. 69a ust. 1, zwanym dalej „KFS”, w szczególności ustalanie, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy, priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania,

i) podejmowanie decyzji w sprawie priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS lub o przeznaczeniu rezerwy KFS, w przypadku gdy Rada Rynku Pracy nie ustali tych priorytetów lub nie zdecydowała o przeznaczeniu rezerwy KFS w terminie do dnia 30 czerwca danego roku; (...).

Art. 8. 1. Do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy: (...)

2a) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy; (...).

Art. 9. 1. Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy: (...)

3c) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy; (...)

Art. 22. 1. Rada Rynku Pracy jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy oraz organem stanowiącym w zakresie ustalania priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS, o której mowa w art. 109 ust. 2e. (...).

4. Do zakresu działania Rady Rynku Pracy należy w szczególności: (...)

3) opiniowanie przedłożonych przez ministra właściwego do spraw pracy priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania;

4) ustalanie w układzie branżowym i regionalnym dodatkowych priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS oraz decydowanie o przeznaczeniu tych środków zgodnie z przyjętymi priorytetami; (...).

Art. 69a. 1. Środki Funduszu Pracy w formie KFS przeznacza się na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

2. Powiatowe urzędy pracy mogą przeznaczyć środki KFS na finansowanie działań obejmujących:

- 1) kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się:
 - a) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
 - b) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
 - c) egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
 - d) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
 - e) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem;
- 2) określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy;
- 3) badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS;
- 4) promocję KFS;
- 5) konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS.

3. Działania finansowane ze środków KFS, o których mowa w ust. 2 pkt 2-5, mogą być też realizowane przez ministra właściwego do spraw pracy lub wojewódzkie urzędy pracy.

Art. 69b. 1. Na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1, w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

2. Środki z KFS przyznane pracodawcy na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego stanowią pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

3. Pracodawca zawiera z pracownikiem, któremu zostaną sfinansowane koszty kształcenia ustawicznego, umowę określającą prawa i obowiązki stron.

4. Pracownik, który nie ukończył kształcenia ustawicznego finansowanego ze środków KFS z powodu rozwiązania przez niego umowy o pracę lub rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, jest obowiązany do zwrotu pracodawcy poniesionych kosztów, na zasadach określonych w umowie z pracodawcą, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, pracodawca zwraca staroście środki KFS wydane na kształcenie ustawiczne pracownika, na zasadach określonych w umowie, o której mowa w ust. 1.

6. Starosta może przeprowadzać kontrolę u pracodawcy w zakresie przestrzegania postanowień umowy, o której mowa w ust. 1, wydatkowania środków KFS zgodnie z przeznaczeniem, właściwego dokumentowania oraz rozliczania otrzymanych i wydatkowanych środków i w tym celu może żądać danych, dokumentów i udzielania wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli. Do kontroli przeprowadzanej przez starostę przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.

7. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przyznawania środków z KFS, w tym:

- 1) zakres informacji niezbędnych do sporządzenia wniosku o przyznanie środków z KFS,
- 2) elementy umowy, o której mowa w ust. 1
– mając na względzie prawidłowość wydatkowania środków, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Art. 108. 1. Środki Funduszu Pracy przeznaczają się na finansowanie: (...)

22j) kosztów zadań realizowanych w ramach KFS, o których mowa w art. 69a; (...).

Art. 109. (...)

2d. Środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie w danym roku budżetowym zadań realizowanych w ramach KFS, zwane dalej „środkami KFS”, są określane w planie Funduszu Pracy na ten rok, w kwocie odpowiadającej wysokości 2% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowych składek na Fundusz Pracy w roku przed rokiem poprzedzającym rok, dla którego jest sporządzany plan finansowy Funduszu Pracy.

2e. Kwoty środków Funduszu Pracy, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie w województwie zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach środków KFS, o których mowa w art. 69a ust. 2, z wyłączeniem kwot środków na finansowanie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewódzkie urzędy pracy, a następnie pomniejszone o 20% rezerwę, są określane przez ministra właściwego do spraw pracy corocznie na podstawie wzoru podziału środków ustalonego przez ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

2f. Minister właściwy do spraw pracy publikuje corocznie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra informację o priorytetach, wzorze podziału i planie wydatkowania środków KFS w danym roku budżetowym, w tym o dodatkowych priorytetach wydatkowania lub przeznaczeniu środków rezerwy KFS, o których mowa w ust. 2e.

2g. Minister właściwy do spraw pracy określa w planie wydatkowania środków KFS wysokość środków na finansowanie zadań, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 2-5, realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy i wojewódzkie urzędy pracy.

2h. Środki, o których mowa w ust. 2g, przeznaczane są w równej wysokości na realizację działań finansowanych w ramach środków KFS przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw pracy i każdy wojewódzki urząd pracy.

2i. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wniosek marszałka województwa środki, o których mowa w ust. 2g, na realizację działań finansowanych w ramach KFS przez wojewódzki urząd pracy, na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu województwa.

2j. Na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez samorządy powiatów, w ramach priorytetów ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy, zarząd województwa dokonuje podziału kwot środków, o których mowa w ust. 2e, na działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy, o których mowa w art. 69 ust. 2.

2k. Minister właściwy do spraw pracy ustala limity środków KFS na finansowanie działań, o których mowa w art. 69 ust. 2, na podstawie informacji marszałka województwa o podziale dokonany na podstawie ust. 2j.

2l. Kwoty środków w ramach limitu, o którym mowa w ust. 2k, są przekazywane, na wniosek starosty powiatu, przez ministra właściwego do spraw pracy, na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu powiatu.

2m. Samorząd powiatu za pośrednictwem marszałka województwa może wnioskować o dodatkowe środki z rezerwy, o której mowa w ust. 2e, na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS, po wyczerpaniu środków przyznanych w ramach limitów, o których mowa w ust. 2k.

2n. W przypadku przekazania do ministra właściwego do spraw pracy informacji o braku możliwości wykorzystania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS, środki te zwiększają kwotę rezerwy, o której mowa w ust. 2e. (...)

7a. Podstawę wydatkowania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na dofinansowanie części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy w tym na: (...)

koszty obsługi KFS (...)

– stanowi umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw pracy a zarządem województwa. (...).

10. Organy zatrudnienia oraz ochotnicze hufce pracy mogą zawierać umowy, porozumienia i udzielać zleceń dotyczących realizacji programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy, powodujących powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów)

ustalonych na dany rok kalendarzowy, a łącznie z zobowiązaniami wynikającymi z realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej do wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw pracy. Zobowiązania te obciążają kwotę (limit) środków Funduszu Pracy ustaloną na rok następny.
(...).

Załącznik 2.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego

(...)

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb przyznawania środków na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zwanego dalej „KFS”, w tym:

- 1) zakres informacji niezbędnych do sporządzenia wniosku o przyznanie środków z KFS;
- 2) elementy umowy o finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy.

§ 2. Starosta niezwłocznie po uzyskaniu od marszałka województwa informacji o limicie środków KFS, o którym mowa w art. 109 ust. 2k ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zwanej dalej „ustawą”:

- 1) określa wysokość środków na realizację przez powiatowy urząd pracy poszczególnych zadań wymienionych w art. 69a ust. 2 ustawy;
- 2) organizuje nabór wniosków pracodawców o przyznanie środków z KFS na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy, przez ogłoszenie na tablicy informacyjnej w siedzibie powiatowego urzędu pracy oraz w postaci elektronicznej z wykorzystaniem stron internetowych urzędu lub systemów teleinformatycznych.

§ 3. Starosta przekazuje do ministra właściwego do spraw pracy oraz marszałka województwa informacje o zapotrzebowaniu na środki z KFS do wysokości wyznaczonych limitów sukcesywnie, w miarę pozytywnie rozpatrzonych wniosków pracodawców.

§ 4. W przypadku braku do dnia 31 października danego roku budżetowego wniosków ze strony pracodawców o przyznanie środków z KFS w wysokości zapewniającej wykorzystanie limitów marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw pracy o braku możliwości wykorzystania limitów na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS.

§ 5. 1. Pracodawca zainteresowany uzyskaniem środków na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy, składa w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności, wniosek w postaci papierowej lub elektronicznej zawierający:

- 1) dane pracodawcy: nazwę pracodawcy, adres siedziby i miejsce prowadzenia działalności, numer identyfikacji podatkowej, numer identyfikacyjny

REGON w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON oraz oznaczenie przeważającego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej według PKD, informację o liczbie zatrudnionych pracowników, imię i nazwisko osoby wskazanej przez pracodawcę do kontaktów, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej;

- 2) wskazanie działań, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy, liczbę osób według grup wieku 15-24 lata, 25-34 lata, 35-44 lata, 45 lat i więcej, których wydatek dotyczy oraz termin realizacji;
- 3) określenie całkowitej wysokości wydatków na działania, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy, wnioskowaną wysokość środków z KFS oraz wysokość wkładu własnego wnoszonego przez pracodawcę;
- 4) uzasadnienie potrzeby odbycia kształcenia ustawicznego, przy uwzględnieniu obecnych lub przyszłych potrzeb pracodawcy.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, pracodawca dołącza:

- 1) zaświadczenia lub oświadczenie o pomocy *de minimis*, w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.¹⁹⁾);
- 2) informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

§ 6. 1. Starosta rozpatruje wnioski pracodawców zgodnie z kolejnością ich wpływu i w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku informuje pracodawcę o sposobie jego rozpatrzenia. W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku starosta uzasadnia odmowę.

2. W przypadku gdy wniosek pracodawcy jest nieprawidłowo wypełniony lub niekompletny, starosta wyznacza pracodawcy co najmniej 7 dniowy termin na jego uzupełnienie.

§ 7. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku starosta zawiera z pracodawcą umowę o finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, określającą:

- 1) strony umowy i datę jej zawarcia;
- 2) okres obowiązywania umowy;
- 3) wysokość środków z KFS na finansowanie działań, o których mowa we wniosku;
- 4) numer rachunku bankowego pracodawcy, na które będą przekazywane środki z KFS oraz termin ich przekazania;

¹⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. Nr 233, poz. 1381.

- 5) sposób i termin rozliczenia otrzymanych środków oraz rodzaje dokumentów potwierdzających wydatkowanie środków;
- 6) warunki wypowiedzenia umowy;
- 7) warunki zwrotu przez pracodawcę środków w przypadku nieukończenia kształcenia ustawicznego przez uczestnika, z uwzględnieniem powodów nieukończenia określonych w art. 69b ust. 4 ustawy;
- 8) warunki zwrotu przez pracodawcę środków niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem;
- 9) sposób kontroli wykonywania umowy i postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu umowy;
- 10) odwołanie do właściwego rozporządzenia Komisji Europejskiej, które określa warunki dopuszczalności pomocy *de minimis*;
- 11) zobowiązanie pracodawcy do przekazania na żądanie starosty danych dotyczących:
 - a) liczby osób objętych działaniami finansowanymi z udziałem środków z KFS, w podziale według płci, grup wieku 15-24 lata, 25-34 lata, 35-44 lata, 45 lat i więcej, poziomowi wykształcenia oraz liczby osób pracujących w szczególnych warunkach lub wykonujących prace o szczególnym charakterze;
 - b) liczby osób, które rozpoczęły kurs, studia podyplomowe lub przystąpiły do egzaminu – finansowane z udziałem środków z KFS;
 - c) liczby osób, które ukończyły z wynikiem pozytywnym kurs, studia podyplomowe lub zdały egzamin – finansowane z udziałem środków z KFS;

2. Do umowy dołącza się jako jej integralną część wnioszek, o którym mowa w § 5 ust. 1.

§ 8. Finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy, udzielane pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji Unii Europejskiej, stanowi pomoc *de minimis*, o której mowa we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy *de minimis* oraz pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

(...)

Publikacja powstała w odpowiedzi na potrzeby informacyjne podmiotów zaangażowanych w proces przyznawania i wykorzystywania Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Celem publikacji jest udzielenie wsparcia pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy zaangażowanym w proces wdrażania KFS.

Poradnik zawiera prezentację najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi na temat przyznawania i wykorzystywania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w okresie pierwszych kilku miesięcy jego wdrażania (od 27.05.2014 r.).